

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX Kaina 30 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, BALANDIS — APRIL 30, 1986

Nr. 84

Lietuvos ateitis Nr. 7

Auka ir vienybė

(Tęsinys)
Bažnyčioj eina kryžiaus kelius. Dabar pro duris beišeiama po vieną. Štai pusamžė moteris, abiejose rankose po rezginę su duona. Kreipiamės, prašome. Šita nustebsi. Pro šalį eina kita, miestiskos išvaizdos: „Nei čia reikia tų parašų, nei ką mačys“. Pirmoji pasimeta, nežino kaip elgtis. Bet tuo metu duryse pasirodo senukas. Visa galva žila, kalba švariai, neskubėdamas: „Aš tai pasirašiau, bet jūs, vaikeliai, pasisaugokit. Gal labiau bažnyčios vidun įeikit“. Tada moteris iš karto apsisprendžia, rašosi. O štai vėl senutė, matyt miestietė, inteligentiškos išvaizdos: „A, už Svarinską, Pažinojau. Verkiau baisiausiai, kai perskaičiau laikraštį“. Akys pilnos ašarų. Dėkojame už parašą. „Ką čia dėkoti. Kad tik padėtų, tai, rodos, kažką padarytum“. Jauna moteris atveda dvi senutes — berašes. Abi stovėjusios prie šventoriaus tvoros ir nedrįsusios priėti. Pasiguodusios kaimynei Deda tris kryželius drebančiom rankom, bet taip rūpestingai, atsidėję.

Placiai prasiveria pagrindinės bažnyčios duryr ir plūsteli paskutinė banga, po Kryžiaus kelių, ištermingai, daugiausia apyjamieji vyrai ir moterys. „Mes jau pasirašė — į jus panašūs jaunuoliai jau rinko“. Viena moteris: „Aš jau rašiau; bet gal dar mano numerį reikia?“. Kita — „Norėčiau už savo senį — jis namuose serga“.

(Bus daugiau)

Stoviniuojant aplink, šnekasi viena išsopusi į lapės kailį: „Ale, kad tie kunigai kartais per daug kišasi...“ „Taciau aplinkinės nuginėja: Geras kunigas blogai nemokys. Reikia rašyti, o mažum išeis“. Kitas naivesnis stebisi: „Ale, tai kam suėmė, jei nieko blogo nedarė?“

Duryse — jauna šeima, vedina mokyklinio amžiaus vaikais. Pasirodo, jau pasirašė net ir vaikai. Bet pro šalį nepraeina — „Kur jis dabar? Kaip ten jam? Mūsų rajoniniam laikraštį apie jį rašė visokias nesąmones: kad šmeizė, kad vaikus viliojo. O juk mes patys vaikus turime. Patys žinom, kaip mokykla persekioja, už patarnavimą prie Mišių. Jei kunigas gynė tokius vaikus, jeigu neleido skriausti, tai kur čia kaltė? Kurių vaikai į bažnyčią eina, tie sunkeliai nesueis. Vedėm vaikus bažnyčion ir vesim, kad ir ką besakytų“.

Vaziuojam namo, džiaugdamies savo „derliumi“. Ne vien todėl, kad dar pora tūkstančių žmonių išdrįso ginti savo dvasinį vadą — kankinį. Smagu buvo pajusti, kokia bejėgė yra ateistinė neganda prieš paprastą dorą žmogų. Iš šios poros tūkstančių tik tris balsus išgirdome abejojančius ar priešingus. Kiti gi — paprastai, nemokyti Lietuvos žmonės suprato svarbiausia — kad negalima praėti pro neteisybę, pro pikta valią, o taip pat pro auką.

Prezidentas Reaganas ir ponija Nancy Reagan atsiveikina su Honolulu, išvykdamai į Indoneziją, kur susitikis su Pietryčių Azijos valstybių sąjungos užsienio reikalų ministrais. Penktadienį jie išskris į Japoniją, kur įvyks demokratinių valstybių vadų ekonominių reikalų konferencija.

Britai kelia ir airių terorizmą

Londonas. — Britanijos premjerė M. Thatcher turėjo interviu su BBC radijo korespondentais. Klausimai ir atsakymai daugiausia lietė pasaulio teroro veiksmus ir Britanijos-Amerikos santykius. Kaip žinoma, britų vyriausybė buvo puolama už tai, kad ji leido Libijos puolimui panaudoti JAV bombonešius, stovinčius britų bazėse. Premjerė buvo klausiamas, ar ji leistų Amerikos bombonešiams iš Britanijos bazių skristi bombarduoti Sirijos ar Irano, kurie yra garsūs teroristų globėjai. Premjerė atsakė, kad ji negalinti atsakyti į šitokį klausimą. Ji niekad nesakysianti: ne, nes tuomet tironai žinotų, kad jiems atvira keliais puldinėti, nes jie nebus baudžiami.

Premjerė Thatcher pasakė, kad ji nėra, kaip ją opozicija yra kaltinusi, „Reagano pūdelis“. Ji greičiau yra buldogas. Ji priminė korespondentams, kad Britanija nepritarė amerikiečių sumanymui kovoti prieš sovietų naftos vamzdžių linijos statybą. Britanija nepritarė Amerikos invazijai Grenadoje.

Britanijos premjerė nurodė, kad Amerika privalėtų kovoti prieš terorizmą visame pasaulyje, kur jis bepasirodytų. Ji nurodė, kad iki šiol Amerika nepriima esktradicijos įstatymo, kuris užsigelėjo Senato užsienio reikalų komitete. Amerika imasi žygių prieš teroristus, jei jie nėra airių teroristai, kurie puldinėja Amerikos sąjungininkę. Atrodo, kad Amerikos vyriausybė pasirenka, prieš kuriuos teroristus kovoti ir kuriuos globoti. Britanijos opozicijos kalbėtojai nurodė debatuose, kad Amerika remia ir palaiko Nikaragvos teroristus, kovojančius prieš Nikaragvos sandinistų vyriausybę. Toks Amerikos elgesys savaime yra „valstybės palaiškomas terorizmas“, kuriuo Amerika kaltina Libiją. Darbiečių partijos atstovai parlamente kalbėjo, kad airiai teroristai šiaurinėje Airijoje daugiau paramos gauna iš Amerikos negu iš Libijos. Todėl BBC korespondentai ir klausinėjo premjerę, kodėl

Amerika neišduoda britams airių teroristų, kurie slapstosi Amerikoje. Premjerė atsakė, kad prezidento Reagano administracija palaiko ekstradicijos įstatymą ir norėtų jį praveisti, tačiau jis turi daug priešų Kongrese. Ji pareiškė, kad kovojant prieš teroro veiksmus, reikia kovoti visuose frontuose, o ne tik viename fronte, ignoruojant kitą frontą.

Neabejojama, kad Libijos puolimas ir arabų keršto veiksmai išsklės terorizmo klausimą ir valstybių vadų suvažiavime Japonijoje. Komentatoriai sutinka, kad Amerikos vaidmuo kaip tarpininko Vidurinių Rytų taikos ieškojime labai pasikeis, kad Libijos puolimo, Arabų valstybės šiuo metu beveik neįsibaigęs pulti Libijos režimo ir jo vado Khaddafio. Visos musulmonų valstybės, ypač Sirija ir Iranas, Libiją palaiko, nors jų vadai gali Khaddafio ir nemėgti. Arabų spauda pabrėžia, kad Amerikos kalbos apie terorizmą daugiausia kyla iš įsipareigojimų ginti Izraelį. Tripolio ir Benghazi miestų puolimai arabų sluoksnuose tik sustiprina įsitikinimą, kad Amerika nevengia net karo žygių, saugodama ir gindama Izraelį. Net ir Khaddafui nepalankūs arabai jį gina, kaip tvirtina Izraelio priešai.

Prezidentė Aquino atvyks Amerikon

Manila. — Filipinų prezidentė Corazon Aquino išreiškė pasitenkinimą prezidento Reagano žodžiais, pasakytais buvusiam prezidentui Marcos. Reaganas pasakė, kad Filipinų žmonės „tarė žodį“, jie padarė nutarimą. Prezidentė Aquino laiminga, gavusi Washingtono pakvietimą apsilankyti Amerikoje ir atvyks šį rudenį.

Maniloje lankėsi sovietų užsienio reikalų viceministeris Michail Kapica. Jis irgi pakvietė Aquino į Maskvą. Ši pakvietimą priėmė, tačiau dar nežinanti, kada ji galės ten vykti.

Romos sukaktis

Balandžio 21 d. Romos miestas minėjo savo gimtadienį. Tai jau du tūkstančiai septyni šimtai trisdešimt devintosios Romos miesto įkūrimo metinės. Šią sukaktį priminė popiežius Jonas Paulius II, kalbėdamas maldininkų miniai, susirinkusiai Šv. Petro aikštėje sekmdienio vidudienį.

Roma yra vadinama „amžinuoju miestu“ ne tik dėl žiliausią senovę siekiančios kilmės. „Amžinasis miestas“ Roma yra ir dėl tos ypatingos misijos, kurią Dievas jam yra skyres savajame išganymo plane. Nuo to laiko, kai Galilėjos žvejys apaštalas šv. Petras, kuriam žmonijos Išganytojas pavedė vadovauti naujam Dievo tautai, pasiekė Tiberio krantą, nuo to laiko viena, šventa, katalikiška, apaštališka Bažnyčia tapo ir Romos Bažnyčia. Roma tapo bendra visų tėvyne. Jonas Paulius II kvietė tarptautinę maldininkų minią apmąstyti šią Romos misiją ir iš jos pasisemti įkvėpimo savo krikščioniškojo tikėjimo drąsiam išpažinimui bei liudijimui.

Waldheimo byla

Washingtonas. — Valstybės prokuroras Ed. Meese, klausiamas korespondentų, ar jis jau padarė nutarimą paskelbti buvusį Jungtinių Tautų generalinį sekretorių Kurtą Waldheimą „Amerikoje nepageidaujamu“, atsakė, kad šis klausimas dar neatėjo iki sprendimo fazės. Kaip žinoma, OSI direktorius Neal Sher rekomendavo, kad Waldheimo pavardė būtų įtraukta į nepageidaujamų svečių sąrašą. Normaliai tokia rekomendacija būtų automatiškai laikoma oficialiu teisingumo departamento nusistatymu, tačiau, kaip pareiškė aukštas pareigūnas, šis Waldheimo klausimas nėra paprastas ar normalus, nes kiek įtariamųjų nacių karo nusikaltėlių kandidatuoja į valstybės prezidento vietą?

Pagerbė prelatą Audrį Bačkį

Balandžio 19 d. Lietuvos kankinių koplyčioje Šv. Petro bazilikoje Viešųjų Bažnyčios Reikalų Taryba paminėjo savo paskretorio prelatą Audrį Bačkį kunigystės 25-kerių metų jubiliejų. Drauge su jubilijatu šv. Mišias aukojo kunigai, šios centrinės Bažnyčios institucijos bendradarbiai. Mišių pradžioje nuširdžius linkėjimus visų dalyvių vardu prelatui Bačkui išreiškė Bažnyčios Viešųjų Reikalų Tarybos sekretorius arkivyskupas Achille Silvestrini. Pagerbdami jubiliatą, Mišiose dalyvavo Vatikano Valstybės sekretorius kardinolas Agostino Casaroli, naujai paskirtas apaštališkasis Nuncijus Italijoje arkivyskupas Luigi Poggi, arkivyskupas Montalvo ir kiti.

Jugoslavijos automobilių gamintojai skelbia, kad Amerikos rinkoje Jugo GV turi labai didelį pasisekimą. Planuojama produkciją padvigubinti. Jau 33 bankai pažadėjo įmonei Zavodi Crvena Zastava paskolą — 607 mil. dol. — naujoms įmonėms statyti. Šis nedidelis automobilis Amerikoje parduodamas už 3,990 dol.

Sovietų jėgainės nelaimė Ukrainoje

Maskva. — Sovietų Sąjungos žinių tarnyba balandžio 28 d. vakare paskelbė apie atominės elektrinės nelaimę Chernobile, 60 mylių į šiaurę nuo Kijevo. Pirmiausia Švedija paskelbė įtarimą, kad iš kažin kur atsirado radioaktyvios dulkės. Buvo patikrinti visi švedų reaktoriai, kreiptasi į Suomiją, Daniją, Norvegiją, kur irgi pastebėtos radioaktyvios nuosėdos.

Pagaliau, švedams ėmus teirautis, sovietų televizijos vakarinė programa paskelbė apie nelaimingą atsitikimą Ukrainoje. Buvo pranešta, kad sudaryta vyriausybės komisija, vykdomi gelbėjimo darbai. Pranešimas padarytas vyriausybės vardu. Iš to stebėtojai suprato, kad katastrofa — didelė, buvo daug nukentėjusių. Reporteriai, susisiekę su Kijevu, sužinojo, kad iš miesto gatvių išvežti visi transporto autobusai branduolinės nelaimės ištiktiems žmonėms gelbėti. Sovietų Sąjunga vakar kreipėsi į Švediją, prašydama atsiųsti specialistų padėti sovietų pareigūnams. JAV ekspertai mano, kad katastrofa galėjo būti tiesiog tragiška, nes tose Ukrainos apylinkėse gyvena milijonai žmonių. Sovietų pranešimu, Chernobly jėgainėje nelaimė įvyko viename iš keturių reaktorių. Ši jėgainė yra viena seniausių Sovietų Sąjungoje. Jėgainę pastatė, šalia jos atsirado apie 30,000 gyventojų Pripjat miestas.

Nelaimė turėjo būti nemaža, nes gan stiprus radioaktyvių dulkių debesys pasiekė Skandinaviją už 1,000 mylių. Vengrijos valstybės radijas vakar skelbė, kad nelaimėje buvo daug sužeistų. Maskvos radijas irgi pastebėjo, kad

Laisvės radijo veikėjas Maskvoje

Maskva. — Sovietų spaudos konferencijoje pasirodė Alex Tumanov, 41 m. amžiaus, kuris vasario 25 d. išėjo anksčiau iš savo darbo Muencheno Radio Liberty, sakdamas, kad blogai jaučiasi. Nuo tos dienos niekas jo daugiau Muenchene nematė. Už savo redaktoriaus darbą jis stotyje gaudavo 71,000 dol. per metus. Jis dirbo rusų kalbos radijo skyriuje.

Tumanov į Vakarus pateko 1965 m., tarnaudamas sovietų karo laivyne. Nušokęs nuo laivo netoli Libijos krantų, jis paprašė JAV politinės globos ir ją naudojo.

Jis perskaitė pareiškimą, kaltino radijo stotį, kuri esanti CIA frontas, kurio tikslas griauti sovietinę sistemą. Tumanov atsakė atsakinėti j korespondentų klausimus, tik nurodė, kad daug Maskvoje akredituotų užsienio korespondentų bendradarbiauja Radio Liberty programose.

Philadelphijos teismo jury paskyrė moteriškai Judith Haines 988,000 dol., nes Temple universiteto ligoninė buvo sugadinti tos moters sugebėjimai atspėti ateitį. Jai ligoninė padarė smegenų „scan“ sukėlė jai galvos skausmus ir ji turėjo mesti savo „profesiją“ pramatyti ateitį.

Norvegijos naftos darbininkai baigė trijų savaičių streiką.

nukentėjusiems teikiama skubi pagalba.

Sovietų pranešime buvo pabrėžiama, kad sitoks atsitikimas Sovietų Sąjungoje buvo pirmas, kada Vakaruose jų daugiau pasitaiko. Amerikoje įvairių branduolinių sugedimų 1979 m. buvo net 2,300. Vakaru ekspertai nurodo, kad dar 1957 m. Uraluose, Kasli regione, sovietai turėjo didžiulę nelaimę, kai kilo branduolinė atominių atmatų reakcija. Vėliau Kazachstane 1974 m. aplinkai pakenkė sprogimas branduolinio grynintuvo įmonėje. Teko iškelti gyventojus, kurie buvo likę gyvi, tušti liko kaimai ir miesteliai, kurių nei vardų nebėliko vėliau išleistuose Sovietų Sąjungos žemėlapiuose. Iki šiol tos radioaktyviais chemikalais užkrėstos sritys yra uždraustos lankyti.

Vakaru spauda spėjo, kad reaktoriuje galėjo įvykti perkaitimas ir metalinių išėmų tirpimas, kuris viską aplink sudegina ir apkrėčia nuodingomis medžiagomis, kyla nuodingi garai ir užkrečiamas oras. Nuodingų debesų likučiai gali pasiekti ir Amerikos pakrantes. Jei reaktoriaus katastrofos padariniai pasiekė Suomiją ir Švediją, tai jie tikriausiai palietė ir Lietuvos teritoriją, kurioje veikia panašūs sovietų statytas reaktorius Igalinoje. Sakoma, kad 50 sovietų branduolinių jėgainių nepasizyma aukšta kokybe, ką ne kartą kritikavo Kremliaus pareigūnai.

Baltųjų Rūmų spaudos atstovas Edward Djerejian pasakė, kad nelaimė turi būti gan didelė, jei jie apie tai kalba. Švediją pasiekę debesys ir ore pasirodę garai buvo 10 kartų stipresni už natūralų radiacijos lygį.

Prez. Reaganas Indonezijoje

Honolulu. — Prezidentas Reaganas iš Havajų atvyko į Indoneziją, kur Bali saloje susitiks su Pietryčių Azijos valstybių sąjungos ministrais. Susostės 90 minučių Guamo saloje, prezidentas vėl kalbėjo apie kovą prieš teroristus. Jis pabrėžė, kad Indonezijoje jis bus pirmąsyk ir nuveš jai laisvės pareiškimą. Ministratai atstovauja šalims, kurios gerbia žmogaus laisvę politinėje ir ekonominėje srityje, daro greitą pažangą.

Iš Indonezijos prezidentas skris į Japoniją, kur įvyks didžiųjų ekonominių galybių vadų konferencija.

Indonezijoje prezidentas Reaganas susitiks su prezidentu Suharto ir su Filipinų, Tailandijos, Malaizijos, Singapuro, Brunei bei Indonezijos užsienio reikalų ministrais.

KALENDORIUS

Balandžio 30 d.: Pijus V. Sofija, Virbutis, Venta.
Gegužės 1 d.: Juozapas Darb., Žilvinas, Vydmanė.

ORAS

Saulė teka 5:50, leidžiasi 7:46.

Debesuota, su pragiedruliais, temperatūra dieną 75 l., naktį 45 l.

SKAUTYBĖS KOLIAS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ-KU RAMOVĖ

Redaguoja v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

ŠV. JURGIO SUEIGA CHICAGOJE

Nostalgiskai prisimename laikus, kai į šv. Jurgio sueigas Chicagoje sugužėdavo tarp 500 iki 700 skautų ir skaučių, kai paradojantiems jaunimo gretoms, rodos, galo nesimantė, kai žaidėjams „vejant kamuoliu“ „siūlai“ taip susivydavo, kad net išradinai tautinių šokių mokytojai s. Aldo-nai Martienei sunku būdavo „siūlo“ galą atrasti; kai šokant polką su ragučiais mažiausias vilkiukas išdrįdavo iškviesti Vyriausiąją skautininkę, kai akademikai sugalvodavo įdomius pasirodymus, o „Lituanicos“ tunto „Šv. Jurgis“, ilga ietimi baksnodamas, aplink salę vydavo besirangantį nerangų slibiną. Ak, kaip tada skambėjo skautiškos dainos!... Geri buvo laikai tada — prieš 12-15 metų, kai dėl didelio susirenkančių skautiaus jau nebegalėjome niekur gauti salės — taip nutruko bendros visų Chicago skautiškių vienetų šv. Jurgio sueigos.

Po daugiau negu dešimtmečio pertraukos, Chicago tūntininkai nutarė šiemet vėl atgaivinti bendrą visų tuntų šv. Jurgio sueigą. Ši kartą nebe didžiulėse sporto salėse, bet Jaunimo centre. Ir susirinkome, balandžio 27 d., Jaunimo centro didžiojoje salėje, kurioje jau tilpome visi — keturi tūntai, akademinės skautijos atstovai ir tėvai-svečiai. Tilpome, nes ir mūsų tūntus palietė JAV-ėse besireiškiantis vaikų mažėjimo sindromas. Ne vien tūntai sumažėjo, bet ypač sumažėjo tėvų pareigingumas atvežti vaikus į sueigas, kiti gi neatvyko, bijodami didžiųjų sueigų „tuščiaavidurisko“.

Sueiga buvo pradėta 9:30 val. ryto šv. Mišiomis Jaunimo centro did. salėje. Šv. Mišias aukojo vs. kun. Antanas Saulaitis, sugebantis į Mišių vyksmą įtraukti visus dalyvius. Mišių skaitymas atliko prityrę skautai Albertas Kerelis, Jonas Variakojis, Vida Brazaitytė ir gintarė v.v. Aleksandra Gražytė. Nuosirdūs talkininkai (broliai ir sesutė) paukštytė Danutė Genčiūtė ir vilkiukas Pau-

likas Genčius išvermingai laikė plakatėlius, padedančius Mišių dalyviams dalyvauti bendrose maldose, o ps. Ramutė Kemežaitė, gitara pritarėdama, vadovavo giedojimui.

Po pamaldų, skautai ir skautės skubiai rikiavosi Jaunimo centro koridoriuose. Sueigos komendanto ps. Roberto Vito pakviesti, salėn su vėliavomis, dainuodami įžygiavo „Aušros Vartų“, „Kernavės“, „Nerijos“, „Lituanicos“ tūntai ir būrelis akademinės skautijos atstovų.

Buvo įnešta mūsų tautinė trispalvė, sugiedotas Lietuvos himnas. Vienetų raportai komendantui, Vidurio rajono vadui, LS Tarybos vicepirmininkei vs. Irenai Kerelienei, Maldą į šv. Jurgį sukalbėjo skautas vytiš Aras Tijūnelis, o mintis apie šv. Jurgį perskaitė g.v.v. Aleksandra Gražytė. Skautų Kūrybos dienoje geriausias vietas laimėjusiems broliams ir sesėms kaspinus įteikė Skautininkų draugovės atstovė s. A. Palukaitienė ir vs. G. Meiluvienė. „Lituanicos“ tunto vestuosis skiltininkų kursas lankusiems atitinkamus ženklus ir pažymėjimus įteikė kursų vedėjas jps Ramūnas Vidžiūnas. Išnešus vėliavas, visi susibūrė į ratą skautiško lauzo improvizacijai.

Lauželį pravedė talentinga lauzavėdė ps. Ramutė Kemežaitė. Nežūrint nuosirdžių jos pastangų, dainos silpnokai skambėjo. (Draugininkai — pasitempkit! Gražinkit dainą į draugovių sueigas, tai lauzė nereikės žiopioti). Kiekvienas tūntas atliko po pasirodymą. Dainas ir pasirodymus lydėjo šūkliai, iki, susibūrus į ratą ir supynus rankas, sueiga buvo baigta „Lietuva brangi“ daina.

Sveikintina Chicago vadovų pastanga atgaivinti bendrą šv. Jurgio sueigas. Šiai praėjus, reikėtų persvarstyti geruosius ir silpnusius tos sueigos punktus, kad ateityje išvengtų neigiamųjų. Masinės sueigos turėtų būti intensyviai

Skautininkų-kių suvažiavimo Toronte svarstybas praveda vs. L. Milukienė. Iš k. s. R. Žilėnienė, jvs D. Blyaitienė, vs L. Milukienė ir ps J. Taorienė. Nuotr. B. Bacevičius

pravedamos, neištos, suteikiančios galimybės pasiūlyti visiems jos dalyviams — jos neturėtų būti daromos žiūrovams. Planuojant šiuo metų sueigą, tūntininkai buvo nutarę atsisakyti atskirus vienetus ar grupes liečiančių dalykų (įsakymų, apdovanojimų, įžodžių), kreipti dėmesį tik į pačios šventės prasmę ir skautišką džiaugsmą, ir baigti sueigą, kai dalyviai dar vis norėtų ją tęsti. Deja, ne visai pavyko ir šioje sueigoje išvengti tuščiaavidurisko ir sueigos iššėsmo iki nusibodimo. Todėl ar nuostabu, kad kai kurių tūntų dalyvavo, mažiau pusės narių, o mažųjų tėvai visiškai nebuvo sueigonose. Pagalvokime, ką darome ne taip, kaip reikėtų. Planuotojai turėtų atsižvelgti į tūntininkų pageidavimus, ne jie su jaunimu tiesioginiai dirba ir padėti geriausiam žino. Tuščiaavidurės sueigos žlugdo prasmingą veiklą.

VIŠNAGĖJĖ PAS AMERIKIETES SKAUTES

Savo veiklos uždaramė ratelyje pamirštamė, kad netolimoje kaimynystėje darbuojasi skautiškos idėjos sesės amerikietės, kurios apie mus irgi beveik nieko nežino. Proga suartėti, susipažinti ir mums šiek tiek save parodyti atsirado vasario 8 d., kai s. dalės Sodekienės pažinčių dėka buvome pakviestos dalyvauti amerikiečių skautų vadovių vienos dienos suvažiavime, Carson City, Cal.

Į didžiulę, modernią miesto savivaldybės būstinę, ankstyvą rytą rinkosi būriai vadovių, jų tarpe ir mūsų sesės, gražiai uniformuotos, nešinos plakatais, pūndais ir dėžėmis. Per 20 min. buvo iškabinti plakatai su šūkliais, skelbimais, stovyklinėmis nuotraukomis, šalia to, nepaprasto grožio rankų darbo langų užuolaidos. Ant stalo rikiavosi gintarai, juostos, medžio drožiniai ir kitokie tautodailės dirbiniai. Sesės Giedrės meniškose rankose dauginosi margučiai, o sesės Lionės užmesta juosta elegantiškai ilgėjo.

Gausūs rytiniai užsiėmimai bei paskaitos nedaug tepaliko žiūrovių, bet matomai buvome pastebėtos, nes po priešpiečių tapome apgultos. „Iš kur jūs?“ — klausinėjo, — „ar dabar atvykote iš Lietuvos? Kokie gražūs eksponatai! Kokia graži uniforma!“ (tas komplimentas teko skautininkėms). Tuoj ėmėsi užsirašinėti pavardes, adresus, užsimezgė pasikalbėjimai. Iš jų sužinojome, kad šiame suvažiavime dalyvavo arti 500 vadovių. Paskaitos ir darbo sueigos buvo pravedamos profesionalių sociologų, mokytojų, menininkų. Plačiai diskutuoti auklėjimo ir disciplinos klausimai. Grįžtant iš suvažiavimo piršosi mintis, jog dar

SKAUTIŠKOS SUTIKTUVĖS AUKŠTAITIJOJE

Prityrusių ir jūrų skautų, tu suvažiavimas vyks gegužės 24-26 dienomis Beaumont stovyklavietėje, Rock Creek, Ohio. Pakvietimai į šį suvažiavimą jau buvo išsiuntinti. Labai prašau visų skautų bei vadovių, kurios ruošiasi šiame suvažiavime dalyvauti, užsiregistruoti pas v.s. fil. Malviną Švarciene, 29750 Arthur Ave., Wickliffe, Ohio 44092, tel. (216) 944-2179, iki gegužės 6 d. Beaumont stovyklavietėje reikalauja, kad jiems būtų iš anksto praneštas stovyklavietės skaičius.

Prašau visų rajonų vadovių ir tūntininkų paskatinti seses reikalingus uždavinius atlikti. Plakatai bus viešai iškabinti suvažiavime, kad dalyviai galėtų jais pasinaudoti suvažiavimo metu. Kad būtų galima gražiai išplanuoti jų pakabinimą, prašau visų vienetų (kartu su užsiregistravimu) pranešti, kiek plakatų žadama atsivežti.

Visos prityrusių skautų draugininkės ir draugovių skautės perskaito „Anykščių Šilėlių“ ir atvažiuoja į suvažiavimą paruošusios koki pasirodymą — vaidinimėli, surišta su Aukštaitija arba „Anykščių Šilėlių“, kurį būtų galima

panaudoti sekmadienį lauzė. Suvažiavimo metu bus skiriama laiko šioms vaidinimėliams parengti.

Dar kartą kviečiu visas kuo greičiau užsiregistruoti ir laukiu visų atvykstančių į Beaumont stovyklavietę gegužės 24-26 dienomis!

Iki greito ir malonaus pasimatymo!

sesė Laimutė

STOVYKLOS INFORMACIJA

JAV Vidurio rajono stovyklos vadovė praneša, kad visi vykstantieji į rajoninę stovyklą Rake'ą privalo registruotis pas savo vadovus ir pilnai už stovyklą užsimokėti iki š.m. birželio 15 dienos. Stovyklos kaina: 1 asmeniui 90 dol. už vieną savaitę, 175 dol. už dvi savaites. Dviem asmenims iš vienos šeimos — 175 dol. už vieną savaitę ir 340 dol. už dvi savaites; trims asmenims iš vienos šeimos — 240 dol. už vieną savaitę ir 480 dol. už dvi savaites. Į šią kainą neįskaitoma kelionė į ir iš stovyklos, ar daiktų nuvežimas — už tai mokama atskirai.

Tūntininkai prašomi pravežti preliminarinę stovyklaujančių registraciją, kad būtų galima žinoti apytikrą dalyvių skaičių.

„Aušros Vartų“ sueigoje Vidurio r. vadovė s. A. Izokaitienė, ps. J. Mockaitienė, s. I. Valaitienė, s. fil. I. Laučienė ir ps. A. Parakinienė. Nuotr. A. Namikienė

SKAUTIŠKI ĮVYKIAI Chicagoje

Birželio 25 d. — Stovyklon vykstančių sveikatos patikrinimas Jaunimo centre.

Liepos 17 d. — Stovyklavietėjų bagažo suvežimas į Jaunimo centrą.

Liepos 19 d. — Išvykta į JAV Vidurio rajono stovyklą Rake.

Rugsėjo 28 d. — Chicago skautų ir skaučių sporto šventė-gegužinė Ateitininkų namuose Lemonte.

Dr. Romualdas Povilaitis
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES
DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Second class postage paid at Chicago, Ill.
Subscription Rates: \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.
Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuntinami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesči, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Užaienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Savaitinis (šeštad. pried.)	\$30.00 \$19.00 —

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipinius tašo savo nuožiūra. Nenaudotų straipinių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį netaško. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA
(Augiatai nuimami ofise)
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikla 24 val.)
Val. pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Iei neatsiliepija, skambinti 927-0600
Prima ligonius pagal susitarimą

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — 476-2400
Val. pagal susitarimą; pirm., ir ketv. 1-7; antr., ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusiu vėnu ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą; Pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
TRADE CENTER BUILDING
9525 So. 79th Avenue, Hickory Hills
(Ant 95th St. 1 blokas į rytus nuo Roberts Rd.)
Tel. 598-8101 Val. pagal susitarimą

Tel. RE-liance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-3 val. popiet ir 5-7 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJOS
2659 W. 39 St. Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIULIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 11-2

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4, 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12, 1-6

Tel. 436-7700
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Širdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel. 436-0100
10522 S. Cicero St., Oak Lawn, Ill.
Tel. 636-2992
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PŪSLĖS IR PROSTATŲ CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p. Šešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, Rez. 448-5545

776-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6648 So. Albany Ave., Chicago
Val. antr. ir penkt. 3-5
Kitos pagal susitarimą

Edmundas Vizinas, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽIJOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6; šeštadieniais pagal susitarimą

ASS Chicago skyriaus valdybų pirmininkai. Iš k. Korp' Vytis pirmininkas senj. Romas Penčyla, ASD pirm. t.n. Nida Bichevičiūtė, ASS Chicago skyriaus pirm. fil. Leonas Maskaliūnas ir ESS pirm. fil. Svajone Kerelytė.

Kovoj prieš diktatūrą

LIETUVOS VARDAS

Išvalgesnieji pasaulio politikai ir visuomenininkai mato, su kokių atkaklumu Maskva plečia savo kolonialinę imperiją ir koks didelis pavojus susidaro demokratijai visuose kontinentuose. Ypač tuo reikalu yra susirūpinę tautų sąjūdis, prasivadinęs Pasaulio antikomunistinė lyga. Jos vadovybė, egzektivo nariai, kovo 12 d. turėjo bendrą posėdį Phoenixe, Arizonoje. Čia buvo atstovai iš Pacifiko sričių, iš Artimųjų Rytų, iš Europos, Lotynų Amerikos, Šiaurės Amerikos ir iš pavergtų Europos tautų bei įvairių kraštų jaunimo atstovai. Dalyvavo taip pat Azijos Pacifiko antikomunistinės lygos vadovai. Ši lyga yra vienas iš regionalinių Pasaulio antikomunistinės lygos padalinių.

Nuspresta Pasaulio antikomunistinės lygos 19-tą konferenciją šaukti rudenį Europoje tema: „Siekimas taikos su laisve“. Azijos Pacifiko antikomunistinės lygos konferencija bus šaukiama lapkričio mėnesį Tokio mieste, Japonijoje. Jos tema „Pagreitinkime komunizmo žlugimą“.

Phoenixe įvykęs antikomunistinio sąjūdžio vadų susirinkimas nusprendė paskelbti šias savo svarstymų išvadas: Laisvė, demokratija ir tautų nepriklausomybė laimės prieš totalitinę santvarką; Komunistų vadinamoji ekonominė reforma iš tikrųjų yra pastangos sudaryti paramą jų ginkluotam savo valdų plėtimui; Laisvosios tautos atbūda išvaldomos, kad tikėtis, jog kai kurie komunistiniai kraštai valdys vieni kitus, kaip Raudonoji Kinija ir Sovietų Sąjunga, yra iliuzija.

Šių sprendimų akivaizdoje susirinkimas nutarė paskelbti atsiskaitymą į laisvę mylinčias pasaulio tautas.

Junkite visas antikomunistines strategijas, priimdami vieningą globalinę strategiją ir nustokite tikėtis, kad kai kurie komunistiniai kraštai padės sulaukyti kitus komunistinius kraštus.

Regionaliniai saugumo planai turi būti sustiprinti ir išplėsti.

Pažangūs kraštai turi daugiau padėti nekomunistiniams atsilikusiems kraštams, plėsdami investavimus, nuimdami tarifų užvaras ir kitas prekybos protekcijų priemones, kad būtų paspartinta industrializacija ir modernizacija atsilikusiose tautose.

Sustabdyti religinius persekiojimus ir rasines diskriminacijas, tuo būdu užkertant kelią komunistų infiltracijai ir subversijai.

Komunistų kraštams taikyti ekonominį, karinį ir technologinį suvaržymą — embargo. Ryžtingai remti rezistencijos sąjūdžius pavergtose tautose ir kraštuose, kaip Ukraina, Vengrija, Lietuva, Lenkija ir Kinija. Čia tenka pastebėti, kad Lietuvos vardas į šią rezoliuciją buvo įvestas „ABN Correspondence“ žurnalo (Miunchene) redaktorės Slavos Stetsko, su kuria palaikome ryšius.

Teikti mediaginę paramą ir kitus reikmenis aktyvioms demokratinėms revoliucijoms Kambodijoje, Laose, Vietname, Afganistane, Mozambike, Angoloje, Etiopijoje ir Nikaragvoje.

Remti taikų Artimųjų Rytų problemų išsprendimą ir padėti to siekiantiems anų kraštų vadams.

Pasmerkti Bulgarijoje

Kas negalvoja apie tikslą, panašus į jūrininką, kuris nežino, kur jis plaukia, ir veda laivą į praūtį.

Sv. Augustinas

gyvenančių turkų genocida. Laisvosios tautos turi būti komunistų karinio pasirodymo akivaizdoje neva siekiant užtikrinti ekonominę saugumą ir neva paremti išlaisvinimo pastangas.

Šiaurės Korėjos grasinimai Pietų Korėjos respublikai, siekiant suardyti ten suplanuotus tarptautinius sporto renginius, turi susilaukti pasmerkimo ir pasipriešinimo.

JAV turi panaudoti visą savo politinį, karinį ir ekonominį pirmeniškumą, siekiant užtikrinti laisvojo pasaulio saugumą ir gerovę.

Minėtas antikomunistinio pasaulinio sąjūdžio vadų aliarnas ryšium su komunizmo pavojumi negali būti praleistas neigromis. Kiekvienas turi jungtis kuo ir kiek gali, nes niekas mūsų tautai nėra padaręs tiek žalos ir nuostolių savo žudymais, trėmimais, kalinimais, kaip komunistai.

Šia proga dar galime pasidžiaugti, jog Europos laisvės tarybos pirmininkas, Didžiosios Britanijos parlamento narys John Wilkinson pasiūlė, kad jų radijas BBC pradėtų lietuviškąsias transliacijas pavergtiems Lietuvos žmonėms.

Savo pasiūlymo rašte, adresuotame D. Britanijos Valstybės sekretoriui, jis atkreipė dėmesį, kad, beklausydamas užjūriui skirtą BBC transliaciją, jis tegirdėjęs, be anglų, tik rusų kalba transliacijas. Pripažindamas, kad rusų kalba yra plačiai vartojama, jis atkreipė dėmesį, kad daugelis tautų, esančių Sovietų Sąjungos kontroleje, savo kalbą labiau brangina tautiniu ir kultūrinu atžvilgiu. Suminėjos Gudiją ir Ukrainą, kurios net turi savas (žinoma, Maskvos kontroliuojamas) atstovybes Jungtinėse Tautose, Wilkinsonas atkreipė dėmesį, kad Didžioji Britanija nepripažįsta dabartinio Estijos, Latvijos ir Lietuvos statuso, įvesto sovietine ginklu jėga, o ne laisvųjų tautų apsisprendimu. Kodėl BBC negalėtų duoti programų toms trims Pabaltijo valstybėms jų gimtąja kalba?

Mes turime būti dėkingi britų parlamento nariui Wilkinsonui už tokią Lietuvos reikalų supratimą ir už pastangas įvesti lietuviškas radijo transliacijas iš Didžiosios Britanijos. Kiek žinoma, tai jau ne pirmas kartas, kad Wilkinsonas paremia Lietuvai ir kitų Pabaltijo kraštų laisvės reikalus.

Šios ir panašios kitų pastangos padėti Lietuvai mums brangios. Tebūnie jos paskatinimas mums patiems būti aktyvesniems, o progų tam yra ir reikalas atsiranda. Kovo mėnesio pirmadieniais centrinėje Chicagos bibliotekoje buvo propagandinės paskaitos apie Sovietų Sąjungą. Nors raginami, į daugumą iš jų niekas mūsų niekuo nenuėjo, o klausimais buvo galima išskirti, kokios ten propagandinės miglos sklaidžiamos. Tik kai buvo paskaita apie religinę laisvę Sovietų Sąjungoje, suėję ryžtingesni ukrainiečių, latvių, gudų, lietuvių atstovai taip apipylė propagandistus klausimais, kad jų pastangos subliūško. O galėjo tas būti padaryta kiekvieną propagandinę vakarą. Tiek daug nukentėję nuo kruvinos komunistų priespaudos, nepraleiskime progų kelti laisvės šauksmą.

Juoz. Pr.

Tolerancija yra būtina kiek politikoje, tiek ir religijoje. Tik puikybė daro žmones nepakantrius.

Fr. Voltaire

TEISMAI NEGALI TEISINGAI SPREŠTI

OSI apgauta sovietų KGB

RASA RAZGAITIENĖ

Americans for Due Process prašė, kad sekmadienį, balandžio 27 d., ir pirmadienį, balandžio 28 d., „The Los Angeles Times“ dienraštis paskelbė du išsamius straipsnius ryšium su Teisingumo Departamento Office of Special Investigations naudojamais sovietų pateiktoms medžiagos išpiliotinimo ir deportacijos bylose. Abu straipsniai parašyti reporterio Robert Gillette. Jis anksčiau buvo supažindintas su adv. Pivolo Žumbakio knyga „Soviet Evidence in North American Courts“, kurios informacija R. Gillette plačiai naudojami. Reporteris taip pat kalbėjosi su knygos autorium ir kitais gynybos advokatais.

Sekmadienio laidoje straipsnis užvardintas „Soviet Proof Key in U.S. Nazi Cases, But Troubling Legalities are Raised“ pasirodė pirmame puslapyje. Straipsnio pradžia iškelia faktą, kad 1980 metais, kai JAV-es viešumoje kalbėjo apie Sovietų Sąjungą dėl Afganistano užpuolimo ir vykdė ekonomines sankcijas, Teisingumo departamentas patyliu vykdė derybas su sovietais dėl kaltinamosios medžiagos partipinimo, prisitaikant prie sovietų pastatytų reikalavimų. Cituojama iš „Quiet Neighbors“, buvusio OSI direktoriaus Allan A. Ryan, Jr., knygos, kurioje paminėtas, kad Teisingumo departamentas, tuo metu parašytas Valstybės departamento išieškinti sovietams protestą dėl Afganistano invazijos, laike susitikimo su sovietais, atsiskak tai daryti. Allan A. Ryan, Jr., yra pavadinęs OSI suokalbį su sovietais „fantastiškai netikėtina santuoka“. Reporteris savo ilgame straipsnyje nušviečia problemas su tokia nepaprastai neįtikėtina santuoka.

Per savo šešerius gyvavimo metus, teigia reporteris, OSI yra susilaukusi visuomenės didumos pritarimo. Buvo pravesta 19 išpiliotinimo bylų, devynios deportacijos ir šiuo metu yra 35 bylos teismuose. Tačiau Sovietų įkalčiai, kurie yra naudojami OSI, nėra susilaukę patvirtinimo Vakaruose.

Straipsnyje minima, kad pabaltiečių ir ukrainiečių organizacijos yra stipriai protestavusios dėl sovietinių įkalčių naudojimo kartu su konservatorių organizacijomis, teigdamas, kad tokia medžiaga yra nepatikima. Žydų organizacijos atmeta šitokių teigimus kaip motyvuotus antisemitizmo, antikomunizmo ir etninių grupių noro apsaugoti jų tarpe glūdinčius nacius karo nusikaltėlius.

Toliau cituojama iš B'nai B'rith išspausdinto 1985 metais, kur teigiama, kad Amerikos teisėjai nėra radę sufabrikuotos medžiagos ir kad liudininkai nėra melavę. Straipsnis toliau pristato faktą, kad per praėjusius trejus metus beveik be plėtosios Amerikos visuomenės demesio rimtas susirūpinimas yra kilęs dėl sovietų liudininkų naudojimo. Iškeliama faktas, kad keturiuose bylose sovietų įkalčiai buvo atmetti, kaip sufabrikuoti, prievarta išgauti arba nepatikimi.

R. Gillette pamini, kad American Bar Association yra užvedusi šio klausimo tyrimą (tai įvyko rezultate adv. Žumbakio pirmos knygos dokumentacijos „Exhibits Documenting the US Department of Justice's Office of Special Investigations Cooperation With Soviet/KGB Procurators — ADP red.“), bet lig šiol ABA nėra įvykdžiusi akcijos šiuo reikalu. Yra iškeliama OSI kritikų pastabos ir nušviestos problemos. Tarp jų įvykiai, kurie yra teismų svarstomi, įvyko jau seniai ir, antra, čia įsivėlia labai emocinis bendrininko klausimas dėl Holocausto įvykdymo. Ar teismai gali atskirti kaltus nuo nekaltų, naudodamiesi medžiaga, parinkta KGB ir atsargiai atrinkta bei pristatyta OSI? American Bar Association kaip tik ir iškelia šį klausimą: ar ta medžiaga yra patikima ir ar teisėtas procesas („due process“) galioja.

Toliau pabrėžiama Sovietų Sąjungos ilga patirtis politinėm parodinėm bylom nuo Stalino laikų iki žydų disidentu Anatoly Scharansky teismo, kur teisėtumas dažnai pradingsta. Federaliniuose teismuose advokatai ir teisėjai yra pareiškę savo nepasitenkinimą sovietų procedūrom.

OSI kritikai, toliau rašoma, tiki, kad sovietų tikslas nėra būtinai tiksliai nuteisti mažą skaičių asmenų, bet visus antikomunistines išievių visuomenes apsteršti.

R. Gillette rašo, kad teisinė visuomenė pabrėžia, jog yra sunku, gal neįmanoma, atskirti tikrų paliudymų nuo pagražintų arba visiškai išsigalvotų sovietų paliudymų. Taip pat yra dokumentų atrankos problema, sovietų archyvų uždarymas ir slaptos procedūros.

Straipsnyje minima, kad depozicijos yra imamos Sovietų Sąjungoje ir yra įrašytos ant videotape juostelių. Gynybos ir OSI advo-

katai dalyvauja šiose apklausose, tačiau autorius pabrėžia, kad sovietų prokurorai vadovauja apklausom ir liudininkai laikosi prieš savo ankstyvesnių pasisakymų sovietų užrašytuose protokoluose. Taip pat pasakyta, kad liudininkai nėra atgabenti į Ameriką.

OSI atmeta šiuos kaltinimus ir kritiką kaip nelogišką ir nepagrįstą, OSI direktorius Neal Sher yra cituojamas, kad yra sunku įtikėti, kad KGB galėtų visą laiką taip nuosekliai padirbti dokumentus ir paruošti melagingus liudininkus. Reporterio užklaustas, ar KGB nebūtų imanoma įvykdyti apgavystę, kuri būtų aukštesnio lygio, negu OSI patirtis galėtų atskleisti, ir ar OSI tikrai galvoja, kad jie yra virš bet kokio suklaudinimo. N. Sher pareiškia savo pilną pasitikėjimą Amerikos teismų sistema atskirti tiesą nuo netiesos.

R. Gillette toliau pažvelgia į įvairias bylas, kurios vystosi per teismus, ir teisėjų kritika sovietinės medžiagos vartojimo.

Cituojamas gynybos advokatas John Rogers Carroll, kuris atstovauja ukrainiečiui Sergei Kowalchuk. Kowalchuko byla sukosi grynai apie sovietų liudininkų parodymus. Dokumentinė medžiaga visiškai šioje byloje nefiguravo. Anot John Carroll, liudininkams yra pasakyta laikyti ankstyvesnių pareiškimų sovietų saugumui ir tokiu būdu jiems leista žinoti, kad jei tai bus atlikta, jie nepapuls į bėda. Gynyba negali melagingų liudininkų patraukti į teismą ir normalios sankcijos, kurios galioja Amerikoje, negali būti prieš juos naudojamos. Reporteris cituoja ištrauką iš vieno teisėjo sprendimo, kur pabrėžiama, kad S. Kowalchukui nebuvo atliktas teisėtas procesas.

Toliau aprašoma sovietinių liudininkų problema latvio Elmars Sprogio byloje ir kad šio asmens namas po teigiamo teismo sprendimo buvo subombarduotas, kalte prisimant Jewish Defense League.

Straipsnis gilinasi į latvio Edgars Laipenieks bylą. Šiuo atveju reporteris parodo, kaip įvairūs teisėjai skirtingai žiūri ir įvertina tą pačią situaciją. Būtent vienas teisėjas rado, kad E. Laipenieks buvo bendrininkas Holocausto vykdyme, o apeliaciniai teisėjai rado, kad E. Laipenieks vykdė savo kalėjimo tarnautojo pareigas vokiečių okupacijos laikotarpyje, areštuodamas ir įkalindamas buvusius komunistus, kurie vykdė

Sol. Daiva Mongirdaitė su pianistu William Browning „Draugo“ koncerte Marijos aukšt. mokyklos saleje kovo 16 d.

Nuotr. J. Tamalaicio

nusikaltimus bolševikmetyje.

Skiltyje, kuri užvardinta „Justice: Major Role Played by Soviet KGB“, aprašomas teisėjo Debevoice sprendimas lietuvių Juozo Kungio byloje. Cituojama teisėjo aštri kritika OSI kolaboracijos su sovietų KGB. Taip pat cituojami buvę sovietų biurokratijos nariai Frederick Neznansky ir Imants Lešinskis, kas liečia sovietų įkalčių nepatikimumą.

Be sovietinių įkalčių patikimumo problemų, reporteris iškelia faktą, kad čia yra civilinės, o ne kriminalinės bylos, kur teisiniai standartai yra ne tokie aukšti ir kad apkalintasis neturi teisės į advokatą, jei jis finansškai nesugeba pasisamdyti sau gynėjų.

Tokiu būdu kai kurie apkaltintieji turi išleisti šimtus tūkstančių apsigynimui, o kiti pasilieka su vietiniu kokių nepatyrusiu advokatu, kuris vargiai ar sugeba tokią bylą įveikti. Dar be to, reporteris pamini advokatą, gyvenantį viduriniuose vakaruose, kuris buvo eilę kartų anonimiškai pagrasintas po savo sutikimo vesti vieno apkaltintojo gynyba.

Straipsnis vėl cituoja adv. Carroll, kuris pabrėžia nepaprastą spaudimą, veikiantį visuomenę ir teisėjus taip pat šių bylų sprendime. Klausimas kyla, ar mūsų teisinė sistema yra pakankamai stipri panešti šį spaudimą ir daryti sprendimus, neatsižvelgda-

ma į jį.

Šalia straipsnio patalpinta „dėžė“, kurioje aprašoma antrojo pasaulinio karo pasekmės Pabaltijo valstybėse ryšium su bolševikų ir vokiečių okupacijomis. Plačiai cituojama prieš porą metų išleistas Rand korporacijos raportas šiuo klausimu. Raportą paruošė Alex Alexiev. Šis straipsnis parašytas to paties R. Gillette. Pagrindinė mintis, kuri iškeliamą, yra, kad pabaltiečiai ir kiti okupuoti kraštai iš karto žvelgė į vokiečius kaip į savo priešus, taigi juos traktuodami kaip draugus. Ši iliuzija netrūkus išblėso, kai paryškėjo vokiečių okupacijos persekiojimas.

Balandžio 28 d. pasirodė antrasis straipsnis, taip pat pirmame puslapyje, užvardintas „Soviet Aide Warned U.S. on War Crimes Evidence“.

Veikti, lyg negalėtume savęs išganyti be mūsų brolių, tai didelis dvasinio gyvenimo dėsnis, kuris drauge yra svarbiu principu ir sociologijoje.

E. Montier

Gyventi dėl kitų tai nėra vien tik pareigos įstatymas, tai taipgi mūsų laimingumo taisyklė.

Aug. Comte

KAIMIEČIO UŽRAŠAI

Vienos šeimos gyvenimo iškarpa

J. ZARA

— Ką čia gali kenkti, — atsakė ji, — aš savo gyvenime ne tokių vėjų esu užptista.

— Taigi, taip ir buvo, — tęsė Pleškys atsi-kvėpęs, — greičiausia tas vėjas jau pertraukė, nes už savaitės pradėjo kaku skūstis. Ir čiobreliais gydėme, ir šutintais pelais, ir nieko... Buvo kiek lyg ir padėję, bet neilgam. Dabar ir vaikščioja kaklą apsiriusi, o kai nuryti ką nori, tai jau skausmas — nors gvoltu rėk.

Daktaras kantriai iš klausė pasakojimo ir, kreipdamasis į Elzė, paprašė šaukšto.

— Šaukšto?
— Taip, šaukšto. Gali būti arbatinis šaukštelis. Šaukštas buvo atneštas. Daktaras pažūrėjo į ligonės gerklę, trūbele apklausė plaučius ir atsisėdęs prie stalo parašė receptą.

— Nupirk tu vaistų, — pasakė kreipdamasis į Pleškį, — ir, kai vieną bonkutę išgers, atvežk ligonę a mano kabinetą, jums bus pigiau. Už šį vizitą dvidešimt markių, o kai atveši pas mane — mokėsi tik penkias.

Vizitas buvo baigtas, ir daktaras nuėjo prie durų apsilvilti apsiaustą. Elzė priokusai norėjo jam padėti, bet jis nusišypojo ir pasakė:

— Ačiū, nereikia.
— Buvo pietų metas ir Elzė pagalvojo, kad būtų mandagu pasiūlyti daktarui pasilikti pietų. Ką nors skubiai ji galėtų padaryti.

— Gal ponaitis palauktumėte pietų. Ilgai netrūk-

tų — ir ką nors paruoščiau.

Bet ponaitis nenorėjo gaišti. Jo žmona laukianti namuose su pietumis.

Ta žinia Elzė kaip šaltu vandeniu perpylė.

— Kas galėjo manyti, kad jis vedęs, — pagalvojo. — Toks jaunas ir jau vedęs... — pridėjo su gailėsčiu. — O aš, kaip kokia kvailė, ji ponaičiu vadinau.

Ją apėmė apmaudas. Kai jis ėjo su žėvu sėsti į roges, ji nebebėgė prie lango, kad nors žvilgsniu ji išlydėtų, tuojau išėjo į seklyčią persirengti.

— Tiek laiko sugaišau be reikalų! Būčiau visą metrą audeko išaudusi! — bambaėjo viena pusbalsiu.

Janina per tris savaites išgėrė buteliuką vaistų, bet pagerėjimo jokio nesulaukė. Vieną dieną, pietus valgydama, užkalbino tėvą:

— Tėtuk, juk daktaras sakė, kad, pabaigus tą buteliuką, atvažiuočiau pas jį, daugiau vaistų prirašys.

Bet tėvas daktaru buvo nusivylęs. Jis nenorėjo mokėti nė penkių markių už receptą, kuris nieko nepada.

— Jeigu jis tokios paprastos ligos neišgydo, toks ten ir daktaras. Mane bemokslė motina pagydė. Moteris, kuri nemokėjo nė savo vardo pasirašyti, o jis, mokslus išjęs, nežino, kaip gydyti.

Tėvai dar ir Elzė pritarė, ji turėjo savo planą, buvo girdėjusi, kad latvio Beržinio pati kai kurias ligas gydanti. Kažkas buvo pasakojęs, kad pagydziusi Polkio karvę. Gyvulus buvęs jau prie galo, o ji ėmusi ir pagydziusi.

Su Beržiniene Pleškytės buvo kiek arčiau pažįstamos. Praeitą vasarą latvė su dukterimi Olga padėjo grėbti sieną. Po to kelis kartus šeštadienio vakarais jos atėdavo pas Pleškį su pavakaroti. Tos moterys mėgo išeiti į žmones, pabendrauti su kaimynais, o Pleškytės dar ir dainuoti buvo mėgėjos. Apsimetusi turinti reikalą, Elzė nuėjo pas Berži-

nus. O reikalas buvo toks: Pleškį viena višta prapuolusi, ar nebus pas kaimynus užklydusi, juk tik daržas, ir tas neplatus, juo kiemas skiria. Tokia marga gegužėlė, jei bus priklydusi, tai lengvai atskiriama.

Pamačius Elzė, latvė apsidžiaugė. Ji mėgo tą jauną Pleškytę, kuri mokėjo taip gražiai dainuoti. Ir dabar ji užvedė kalbą, jog atsimenanti tuos vakarus, kai jos sužvedęs padainuodavo. Dėl vištos — tai ji pažūrėjanti prie dienos šviesos, ar nevaikščioja su jos vištomis kokia paklydėlė.

Elzė užsiminė ir apie Janinos ligą. Papasakojo, jog jie viską jau išbandė: ir čiobreliais, ir plikytus pelus, ir tikro daktaro receptą. Mergina kaip sirgus, taip ir tebeserga.

Latvė net už galvos susigriebė.

— Ko neatėjai anksčiau! Mergina būtų jau sveikla!

Ir ji pradėjo pasakoti, kad nėra tos ligos, kad ji negalėtų pagelbėti. O tokiai ligai, kaip Janinos, tai nesą ko nė ligos vardo duoti. Ypač jauniems tenka kaklu susirgti.

— Kada nori pradėti gydyti?
— Kad ir ryt! — nudžiugo Elzė.
— Gerai, ryt ateis! —

Po ilgos savaitės šalčių, rytas išaušo su atodėkiu. Nuo stogų varvėjo tirpstantis sniegas, patizo ir takas nuo mažųjų durų į tvartus, kuriuos visi gal po šimta kartų dienoje ėjo.

Oro atmainą pirmieji pastebėjo paukščiai. Vištos sukilo anksčiau, vikriai pasisukinėjo po kaidarį ir bėgte pasileido taku į prieklojimą. Jos žinojo, ko skubinosi. Visą savaitę Pleškys vėtė grūdus ir pasturlakas pylė į lentinę užvara prieklojimą. Ten buvo ko kapstyti, ir grūdų rasdavo užtekinai.

(Bus daugiau)

DEŠIMTMETIS BE AKTORIAUS STASIO PILKOS

Laikas, viesulais bėgdamas, nusineša gražiausius atsiminimus apie žmones, kurie jau iškeliavo į amžinybę. Gal brangiausias buvo man Stasys Pilka. Žavedavo mane savita inteligencija, taktu, elegancija ir gal svarbiausia kritišką jį mokyti lavuoti ir su visais visuose užkulisuose bei jų intrigo nepersokti takto ribos ir taikiai išlavuoti. Mums tada būnant Dauguviečio studijoje, jis buvo visiems studentams tikrai nuostirus patarėjas, globėjas ir, sakyčiau, kai kuriems net prieteliškas. Niekados nepamiršiu, kai kartą jis man kalbėjo: „Žinai, Kaributėli, aš bandysiu prilenkti aukštusius, kad tau duotų debiutui vyrųjauciančią rolę“. Jis mane visada vadindavo mažybiniu vardu.

Po kiek laiko tas ir buvo, spėju, jo pastangomis padaryta. Rolė paskirta. Deja, senieji aktoriai sudarė delegacija, ėjo pas direktorių ir nuo lentos, kur būdavo paskirtų rolių sąrašas, mano pavardę dingę. Taigi mano atsiminimai apie akt. Stasį Pilką nuo Kauno valstybinio teatro laikų iki jo mirties buvo ir iki šių dienų išliko labai mieli, šilti, pagarbūs.

Per jį esu gavęs bene keturiuose veikaluose kad ir mažas rolytes. O tada buvo jau labai svarbu. Nenutrūko mūsų draugiški ryšiai ir čia Amerikoje. 1951 metais jis mano kviečiamas atvyko į Rochester, N.Y., duoti vietos lietuviams poezijos recitali. Prikalbino ir mane jam talkininkauti. Tada per jo savaitės viešėjimą mes paruošėm porą gabalų iš „Prieš srovę“ ir suvaidinome.

Mėnu, nelinksmi jis kalbėjo apie mūsų išeivijos teatralinę veiklą. Nors tada veikla dar buvo teatralų geroje rankose, bet ambicijos visos geras pastangas sugrauzė. Visgi, kaip ten bebūtų, S. Pilka mokėjo lavuoti. Mano didžiausioje automobili nelaimėje, kuri įvyko važiuojant gastrolėms su dviem veikalais į Westfield, Mass. 1951 m. birželio 23 d. jis atskubėjo su gražiausiais žodžiais laišku į ligoninę. Ir spaudoje gražiais žodžiais mano tą nelaimę paminėjo. Jis man buvo ne tik bendradarbis, bet ir malonus draugas, į kurį visokiuose nepasisekimuose atsiremdavau.

Stasys Pilka buvo gimęs 1898 metais gegužės 8 d. Petrapilyje. Vienas iš žymiųjų mūsų aktorių. Baigęs Petrapilio Šv. Katrynos gimnaziją, studijavo akademiniame rusų dramos ir Petrapilio profesinių s-gu scenos meno mokyklose. Pradėjo vaidinti rusų studijinių pastatymų teatre V. Majercholdo režisūros spektakliuose. Vėliau, grįžęs į Lietuvą, įsijungė į meno kūrėjų d-jos dramos aktorius ir 1922 m. pasireiškė režisūroje, pastatė Puškino Mozartą ir Salieri.

Stasio Pilkos, kaip pirmojo aktorius, pagrindinių veikalu, kuriuos teko jam valstybiniame teatre ir kitur vaidinti, sąrašas neįmanomas pateikti. Nebent tik skaičiais, kurių yra daugiau poros šimtų vaidmenų. Tai vien tik Lietuvoje. 1926 metais sausio 1 d. pasitraukė iš valstybinio teatro ir išvyko į Ameriką, kur su V. Dineika ir J. Dikiniu važinėjo po lietuvių kolonijas su vaidinimais. Vėliau su V. Dineika ir A. Vanagaičiu sudarė Dzimdzi-Drimdzi ir aplankė lietuviškas kolonijas ir buvo labai populiarūs. Kai 1929 m. grįžo į Lietuvą, vėl įsijungė į Kauno valstybinio teatro veiklą ir ten išdirbo iki 1944 metų.

Kuklijo brošiūrelėje, kuri išleista Chicagoje 1962 metais, apie S. Pilką rašo Juozas Gučius: „Ne kartą ir ne šimtą kartų ėjo imponantiškas, Stasio Pilkos ikūnytas šešelis per Lietuvos valstybės teatro sceną. Ilgas būtų darbas suskaičiuoti charakterių, tipų ir šiaip scenoje vaizduotų personažų įvairiaspalvę pyne, kuria per tiek metų sukūrė Stasys Pilka“.

Apie Stasį Pilką tame pačiame leidinyje prabyla labai gražiais žodžiais poetas S. Santvaras: „Bendrasis posakiais galima tarti, jog maža yra aktorių, kurie pajėgia scenoje sukelti nuotaiką ir romantiką. Stasys Pilka, kaip aktorius, turėjo tų vidinių galių. Iš tikro jis buvo degantis, liepsnojantis, visu savo vidumi kuriamą vaidmenį pasinėšęs aktorius. Stasio Pilkos aktoriska apimtis nėra siaura. Jis talentingas, kai reikėsi herojinuose veikaluose, kūrė stiprius ir būdingus charakterius, buvo savaimingas ir mielas riteriškes bei saloninės pjesės“.

Stasys Pilka yra lietuviškos scenos lordas. Aukštas, lieknas, tiesus, ryškių ir sceniškų bruožų veidas. Tačiau tai yra tik jo išorė. Nei lėkštas, nei konvencionalus, nei kasdieniškas Stasys Pilka yra savo vidumi. Kūrybinis pajėgumas, dvasios polėkiai ir igimta bei įsisavinta kultūra jis skyrėsi iš visos mūsų aktorių šeimos. Atseit, ir Stasio Pilkos būdas, jo vidus taip pat yra lordiškas geraja to žodžio prasme.

Mykolas Vaitkus rašo taip: „Stasys Pilka yra vienkartinis, švelniai kritiška nusiteikęs, mokąs protingai kalbėti, bet turįs ir mikliai plunksną (su poezijos priemaiša rašaliniėje) inteligentus kultūrininkas. Nepilkas Pilka. Toks buvo mano įspūdis, kai pirmą kartą išvydau jį Kauno scenoje ir gyvenime. Ir tas įspūdis pasiliko per visus tuos metus, kai Pilką pažįstu. Nepilkas Pilka“.

Jis savitas, ryškus, daug kur nepralenkiamas, talentingas lietuvių scenos menininkas. Taigi iš tų įvairių menininkų ir intelektualų apie velionį Stasį Pilką

Los Angeles Dramos sambūrio „Valdovo“ pastatymo dalyviai.

IŠKELIANT PABAIGTUVIŲ VAINIKĄ

RŪTA KLEVA
VIDŽIŪNIENĖ

Mykolaičio — Putino „Valdovas“ su visu savu didingumu ir sudėtingumu neišgašdino Los Angeles Dramos sambūrio — nei režisieriaus Petro Maželio, nei aktorių. Kad pajustum viso šio užsimojimo sunkumą, reikia visu savo vidumi persikelti į Lietuvos senovę, surašti savyje tąšą tiek to laikotarpio eilinių žmonių, tiek valdovų, pasisavinti bent valandėlį jų troškimus ir galvoseną.

Čia užrašyti keletą palaidų minčių, kurios praskrido mintyse, sekant greit mūsų scenoje įvykstančio spektaklio generalinę repeticiją. Kiek čia įdėta darbo, širdies ir įsigyvenimo į vaizduojamus to laikotarpio personažus ir jų santykius!

Džiugu buvo gėrėtis tiek jaunuju ansamblio prieaugliu, tiek sekti ir „senų“ aktorių didžiulę pažangą. Patys seniausi „vilka“ (gal reikėtų sakyti ir „lapės“) — tai Ema ir Vincas Dovydaitė. Antanas Kiškis, per daugelį metų išaugęs ir subrendęs į puikius aktorius. Ramunė, Vitkienė, kurią matydavom dar Chicago Antrame Kaime ir kuriam jį net dabar talkininkauja. Labai gera Sigutė Mikutaitytė, turinti ypač išraiškingą veidą ir didžiulę energiją. Aloyzas Pečiulis, Arnoldas Kungys, pasirodęs su sambūriu antrą kartą, ir naujieji jaunimo veidai — Tadas Dabšys, Sigitas ir Arvydas Raulinaičiai, kuriuos nugir-

pasisakymų, prie kurių nebebūtų galima nieko ir bepridėti. Džiugu, kad tuolaikinis mūsų jau nepriklausomos Lietuvos valstybinis teatras susilaukė stiprios meninės pagėjos. O besikuriančiam tuolaikiniam teatrui jis buvo labai reikalingas.

Juozas Kaributas

rovas yra perkeltas į kitą pasaulėjautą ir pergyvena veikalo įtampą savo vidumi. Tokį įspūdį išsinešiau sekama šio veikalo parodomajį spektaklį — repeticiją.

Šimtmetinę teatrų tradiciją bus tol gyva, kol žmogaus širdis nesitenkins kasdienišku, o ieškos vidinio pergyvenimo ir mūsų pasaulio geresnio supratimo. Sekant „Valdovo“ pinią galvoseną ir sprendimus, žmogus pagalvoji, kaip labai panašiai pasaulis tvarkosi ir šiandien. Kad gyvuotų valdovai, reikia ir norinčių būti pavaldiniais.

Los Angeles Dramos sambūrio parodys mums šią pinią problemas Putino „Valdove“ gegužės 17 d., 7 val. vakare šv. Kazimiero parapijos salėje, ir pakartos gegužės 18 d. 12.30 p.p. Tikiu, kad rež. Petro Maželio rankose tai bus neeilinė mano šventė.

MOSŲ KOLONIJOSE

Union Pier, Mich.

LIETUVIŲ DRAUGLOJŲ

Union Pier Lietuvių draugijos 1985-1986 m. žiemos sezono laikotarpyje nariams ir apylinkėje gyvenantiems tautiečiams guodžio-balandžio mėnesiais rengiamas vakaronių ciklas buvo užbaigtas š.m. balandžio 9 d. vakarone, kuri pasižymėjo ypatingai gyva programa ir gausiu dalyvių skaičiumi.

Šios paskutiniosios vakaronės metu pareikštos idėjomis mintimis, gyvas diskusijas sukėlusiam pašnekesyje, aptardamas Lietuvos nepriklausomam gyvimui kūrimesi laikotarpio, nepriklausomybės meto, pirmosios sovietų ir vokiečių okupacijos laiko ir šio meto komunistinės vergijos replės politines bei kitas apraiškas kalbėjo vienas pirmųjų dr-jos narių A. Klimavičius. Kalbėtojas, baigdamas savo žodį, nurodė, kad dabar, siekiant Lietuvai nepriklausomybės, su kraštu gaudus bendravimas, ir su šio meto okupacinio režimo pareigūnais lietuviams bendradarbiavimas yra neišvengiamas ir būtinas. Kvieta ir kitus šiuo klausimu pasisakyti.

Kadangi bendravimo ir bendradarbiavimo klausimas visada buvo ir yra opus reikalas, numatant ilgesnes diskusijas, buvo padaryta užkandžių pertrauka. Visi vakaronėje dalyvavę buvo pavaišinti skaniais moterų suneštais įvairiaisiais maisto gaminiais, kavute ir pyragais.

Ne mažai turįs, bet daug norįs — yra neturtingas.
Seneca

CLASSIFIED GUIDE

Waitress wanted for Marquette Park area restaurant. Lithuanian language helpful. Call Irene at 434-9666

REAL ESTATE

BELL-BACE R.E.
J. BACEVIČIUS
Namų pardavimai — valdymai — nuomavimai
Income Tax — draudimai
6529 S. Kedzie 778-2233

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau mokėsi už apdraudą nuo ugnies ir automobilių pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

SIMAITIS REALTY
Income Tax — Notary Public
2951 W. 63 St. 436-7878

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisyimai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Patikite pavarde ir telefoną — lietuviškai.
SERAPINAS — Tel. 636-2960

NORINT PARDUOTI AR PIRKTI,

apdrausti ar išnuomoti savo nuosavybę, prašau kreiptis į mus. Mes patarnaujame Čikagoj ir priemiestuose.

BUDRAIČIO
Nuosavybių pardavimo įstaiga
6600 S. Pulaski Rd.
Tel. 767-0600

BY OWNER, brick bungalow, corner lot. 3 possibly 4 bedrms., large bay window, finished bsmt. New furnace & C/A. Privacy fence & 2 1/2 car garage. Low \$70's.
284-0122

MISCELLANEOUS

Pageidauju lietuviškos moters — kompanijonės gyventi savo namuose. Duodu kambarį.
Tel.: 434-7174

the OBSERVER

Anūkams.....vaikams.....draugams ar patiems..Užsakykite The Observer. Vieniems metams \$10.00.

THE OBSERVER
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629
Tel. — 476-2206

ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SĄLUDYMAI • KOSMETIKOS REIKMENYS
D. KUHLMAN, R.S., Registruotas vaistlininkas
Atdara šokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.
Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

KAS YRA KAS

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS
37 TOMAS - PAPILDYMAI

689 psi. Kiti viršeliai.

Biografinės žinios apie lietuvių išeivijos kultūrininkus ir visuomenininkus.
Naujieji lietuvių talentai.
Naujai sukurtos organizacijos ir institucijos išeivijoje ir okupuotoje Lietuvoje.
Nauji lietuviški leidiniai.
Ok. Lietuvos naujieji rezistentai-disidentai.
Nauji atradimai.
Pastarosios mirtys.

Būtina kiekvienai lietuvių išeivio bibliotekai.

Kaina 35.00 dol.
Užsakyms siųsti į
DRAUGA

4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629, USA

Vaikų darbų paroda Dainavoj lietuvių kilmės stovykloje perėtais metais.

„Uzdainuokim“ dainos būrelis, vedamas Algirdo Bielskaus, Rochesterio, N.Y., scenoje Nuotr. Vl. Bacevičiaus

A.A. MOKYTOJAS JONAS GREIČIUS 1903 – 1985

Laiškas

NETEISINGAS
KALVINIMAS

Ziniomis iš Lietuvos, Vilniuje 1985 rugpjūčio 8 d. mirė mokytojas Jonas Greičius.

Kilęs iš Verpikų k. Slavikų, vlsč., Šakių aps. 1925 pavasarį baigė Šakių gimnazijos I laidą. Rudenį Kauno universitete įstojo į teol. – filosofijos fak. studijuoti lietuvių bei vokiečių literatūrą ir pedagogiką.

1928 pradžioje sužinojęs, kad Jurbarko gimnazijos mokytojas Jurgis Steponaitis beviltingai susirgęs džiova, pasirūpino gauti jo vietą. Studijas baigė ir diplomą gavo jau mokytojaudamas. Su Jurbarku jį rišo ir kilmė. Iš ten buvo kilę jo tėvai, ten turėjo giminių, o jo gimtajame Verpikų kaime jie buvo vadinami Žemaičiais.

Likimas lėmė, kad bene 1932 m. jis buvo perkeltas į Vilkaviškio gimnaziją. Ten dirbo keletą metų, kol pasitaikė proga 1939 ar 1940 vėl grįžti į Jurbarką. 1941-44 buvo Jurbarko gimnazijos direktorius.

Po II pasaulinio karo buvo keletą metų ištremtas į Sibirą, į šiaurę nuo Baikalo. Grįžęs Lietuvon, gyveno Vilniuje. Palaikytas Alytuje. Spėju, kad dabar ten įsikūrę jo vaikai ar bent kuris iš jų.

Nors buvom gimnazijoje toje pačioje klasėje, artimesnių santykių tarp mudvių nei tada, nei vėliau nebuvo. Tik 1971 pabaigoj gavau jo laišką iš Vilniaus. Rašyba pusiau vydušiška, kai kuriuos žodžius reikėjo spėlioti.

Atsiliepiu tuojau. Ir taip prasidėjo susirašinėjimas, tęsėsis iki jo mirties. Rašė jis gana atvirai. Ir apie pokario gyvenimą Lietuvoje iš jo gal daugiausiai esu patyręs.

Paklaustas apie tą rašybą, atsakė, kad čia tik jo vieno bandymas. Esa per dažnai reikiama kilnoti ranką, tupdant paukščiukus ant c.s ir z. Buvo pridėjęs ir lentelę palyginimų su keliomis kitomis kalboms. Atsakiau, kad aš ne kalbininkas ir rašybą seku tik tiek, kad neatsilikčiau nuo dabar daromų pakeitimų.

Tada jis buvo jau pensininkas ir rinko žinias apie gimnazijos bendrą klasių, kokį mokslą kas baigė, kur ir ką dirbo, kaip dabar atrodo. Po kelerių metų parašė, kad sudaręs savos rūšies istoriją – albumą, kurį manęs palikti Šakių gimnazijai prisiminimui I laidos.

1965 metais ta laida Šakiuose buvo susibūrusi prisiminti 40 metų sukaktį nuo baigimo ir susitarė toliau susitikti kasmet pas vieną ar kitą. Bet giltinei su aukso raktais tai vienam, tai kitam vis atidarant vartus į anapus, jų gretos mažėjo ir apie 1980 m. tie susitikimai nutrūko. Greičiui mirui, Lietuvoje tos laidos liko tik 3, visi daugiau kaip 80

metų. Paskutinį jo laišką gavau 1985 gegužės pabaigoj. Rašė, kad jo gimtadienį (gimęs balandžio 30) už lango jau plazda raudonos vėliavos, visi ruošiasi manifestacijoms. Aiški aliuzija į pasirengimus gegužės pirmosios.

Siomis padrikomis žiniomis norėjau pasidalinti su jo pažįstamais ir ypač mokiniams gimnazijose ir kartu priminti, kad jo jau nėra gyvųjų tarpe. M.J. Adomaitis

Šių metų Vasario 16 d. minėjime Los Angeles pagrindinis kalbėtojas buvo Linas Kojelis. Jo kalbą visi minėjimo dalyviai atsistoję palydėjo karštais plojimais. Po minėjimo rengėjai – Altos ir LB valdybos ir Vliko igaliotinis surengė kalbėtojų pagerbimą. Vliko igaliotinis M. Naujokaitis labai gražiai apibūdino L. Kojelio veiklą, LB apygardos valdybos pirmininkė A. Nelsienė įteikė rengėjų vardu dovaną. Visi džiaugėsi, kad turime savo tarpe žymų jau

nosios kartos veikėją. Su kuo tik teko kalbėti, visi L. Kojelio kalbą minėjo tik geru žodžiu.

Labai nustebau, radęs balandžio 8 d. „Drauge“ Juozo Vitėno laišką, kuriame, pacitavęs vieno kalbėtojo sakini, daro labai nepalankias išvadas. O tas sakiny, paimtas iš kovo 18 d. „Drauge“ rasto minėjimo aprašymo, (ne iš pilno kalbos teksto) yra toks: „Juk širdis turi plyšti, skaitant atsakingų organizacijų žmonių pareiškimus, kad „padarėm, ką galėjom““.

Toliau J. Vitėnas rašo: „Paprastai džiaugiamasi, kad žmogus padaro, ką gali, nes juk netinka reikalauti, kad padarytų daugiau, negu pajėgia. Todėl nesuprantama, kodėl širdis turi plyšti, jei žmogus atvirai pasisako“.

Aišku, jog tai yra nelogiškas kaltinimas. Ir toliau kalbėtoja smerkia tokiomis žodžiais: „Ir todėl gaila, kad žymus jaunosios kartos veikėjas, kalbėdamas tokia iškilminga proga, griebiasi tokių priemonių. Iš tikro ši jo kalba kai kuriose vietose ir skambėjo kaip senosios kartos veikėjo“.

Reikia sutikti su J. Vitėno nuomone, kad netinka reikalauti, kad kas nors padarytų daugiau negu gali. Bet argi kalbėtojas tokį reikalavimą darė? Kas kita su džiaugsmu. Pagal J. Vitėną, turėtume

džiaugtis. Bet argi turėtume džiaugtis ir tuo atveju, kai veiklos rezultatai yra labai menki vien dėl to, kad „žmogus atvirai pasisako“? Aš manau, kad ne. Man rodos, kad daugeliui iš mūsų „širdis plyšta“, kai matome, kad mūsų jėgos yra ribotos ir padarome tik tiek, kiek galime, o ne tiek, kiek reiktų. Tą trūkumą jaučia L. Kojelis, kuris gali stebėti ir palyginti mūsų veiklą su kitų etninių grupių veikla. Ar už tai jis vertas įtarinėjimo ir niekinimo? Apskritai, mano nuomone, nepagrįstai užgaulioti mūsų jaunuosius veikėjus nėra pagirtinas darbas. Šiuo atveju L. Kojelio barti nereiktų: su juo net ir Baltuosiuose rūmuose galima lietuviškai kalbėti. Barti reiktų tiems, kurie net savo namuose lietuviško žodžio nepakenčia.

Balys Grauzinis

PADOVANOJO RŪMUS

Goddwill Industires – labdaros bendrovė gavo dovanų šešių aukštų fabriko rūmus, 1330 S. Kilbourn, Chicagoje. Praslinkus 9 mėnesiams po dovanojimo, susekta, kad juose dar yra 10,000 galionų lengvai degančių, nuodingų chemikalų.

A.†A.

Kun. PETRUI PATLABAI

mirus, reiškiamame nuoširdžiai užuojautą seseriai STASEI PATLABAITEI ir broliui STASIUI PATLABAI su šeima bei visiems artimiesiems.

Irena ir Jonas Pabedinskai
Giedrė ir P. Š. Žumbakiai
Povilas Žumbakis, Sr.

MŪSŲ MIELAM PRIETELIUI

A.†A.

JUOZUI VIRŠKUI

mirus, jo žmonai KLARAI, sūnui VYTAUTUI su šeima, dukroms AUDRONEI su šeima ir DANUTEI ju liūdesio valandoje reiškiamame nuoširdžiai užuojautą.

Vladas ir Ona Zinkevičiai

A.†A.

BRONIUI ROŽINSKUI

mirus, dukrai NJOLEI su šeima, sūnui VIRGŪČIUI, broliui ADOLFUI su šeima ir visiems artimiesiems reiškiamame nuoširdžiai užuojautą ir kartu liūdimė.

Antanas ir Elena Rašytiniai,
Algimantas ir Donna, Gintaras ir Aušra,
Linas ir Vida ir Alfonsas ir Elena Juškos

MIELAM BROLIUI

A.†A.

BOLIUKUI ČIRBULIUI

Lietuvoje mirus, nuoširdžiai užuojautą reiškiamame seseriai PULIONCEI ir jos vyrui STASIUI BERKELIAMS bei jų šeimoms.

Konstancija Gudaitis
Stasys ir Liuda Kybartai
Sofija Jurkūnas
Lee ir Milda Harris

A.†A.

ANTANUI MISELIUI

mirus, jo žmoną BRONĘ, dukrą DALIĄ ir žentą REIN JAAGUND, dukrą DANGUOLĘ, sūnų VYTAUTĄ ir šeimą, svainę agr. SALOMĖJĄ ir VYTAUTĄ JANULAIČIUS ir sūnus ir kitus gimines nuoširdžiai užjaučia

Ig. Andrašiūnas
J. ir Z. Galiniai
K. Indreikienė
J. Lehas
M. ir F. Mackevičiai
N. ir J. Stonkai

A. ir N. Santarai
A. ir P. Šosės
St. Vaičius
prof. B. Vitkus
A. ir P. Zubriai

PADĖKA

1985 m. gruodžio 31 dieną mirė mano brangus vyras ir ištikimas gyvenimo draugas

A.†A.

BRUNO MACIANSKIS

Reiškiu savo gilią padėką visiems, kurie man padėjo pergyventi sunkias atsiskyrimo valandas, savo dalyvavimu sermėnėse ir laidotuvių dienoje palydint velionį į kapines.

Ypatinga padėka priklauso visiems už maldas, gėles, vainikus ir aukas, paskirtas organizacijoms velionio atminimui.

Reiškiu savo gilią padėką kun. C. Augliui ir kun. A. Kiskūnui už sukalbėtą rožinį, ir kun. P. Dauginčiui už Mišias ir kūno į kapines palydėjimą.

Reiškiu gilią padėką kalbėtojams už jautrius žodžius, pasakytus atsisveikinimo apeigose:
Kun. dr. J. Prunskui, kalbėjusiam draugų vardu;
M. Marcinkienėi – Tautinės Sąjungos vardu;
J. Vilūčiui – Laisvosios Lietuvos vardu;
J. Bacevičiui – Liet. Prekybos Rūmu vardu.

Reiškiu gilią padėką karsto nešėjams: K. Stasiūnui, A. Būgai, J. Spačkauskui, V. Žerušui, J. Begušui ir F. Coasins.

Reiškiu gilią padėką J. Vasaičiui už skaitlingas nuotraukas koplyčioje ir kapinėse, paaukotas velionio atminimui ir fotografui J. Tamulaičiui.

Tariu padėkos žodį laidotuvių direktoriui Jurgiui Rudminiui už rūpestingą laidotuvių tvarkymą ir jo pareiktą asmenišką draugiškumą.

Pagaliau, reiškiu nuoširdžią padėką daktarams Rimgaidui ir Vidui Nemickams, kurie savo rūpestingu gydymu prailgino mano vyro gyvenimą.

Marija Macianskienė

A.†A.

VYTAUTUI ŠUOPIUI,

Lietuvių Aktyvistų Fronto operatyvinės ryšių grupės nariui mirus, gilią užuojautą reiškiamame žmogui URSŪLEI, sūnui ALGIUI su žmona ir trimis anūkams.

Romas Šatas
Pilypas Narutis
Adolfas Damašis

GAIDAS–DAIMID

EUDEIKIS

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai – 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas – 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas – 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

Telefonas – 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero

Telefonas – 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street – Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. – 974-4410

VASAITIS – BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas – 652-1003

A.†A. ANTANUI MISELIUI

mirus, skausme likusią žmoną BRONĘ, mūsų draugijos narę, velionio vaikus ir visus artimuosius guodžia

Liet. Dukterų Draugija

A.†A. VERONIKAI VALAITIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame jos liūdinčią dukterį, mūsų draugijos narę ALDONĄ KAMANTIENĘ ir visus kitus artimuosius.

Liet. Dukterų Dr-ja

Pagerbkime mūsų
MOTINAS
įjungdami jas į
šį specialų
šv. Mišių devindienį!

MOTINOS DIENOS NOVENA – GEGUŽĖS 2-11 d.d.
MARIJONŲ VIENUOLYNO KOPLYČIOJE

Ši novena, į Vilniaus Aušros Vartų Stebukl. Gailestingumo ir Nepalaujamą Pagalbą Švč. Dievo Motiną Mariją, bus celebruojama už mūsų motinas, pamotes, uošves, močiutes ir žmonas, gyvas ir mirusias.

Reikšdamas-a dėkingumą už motinos meilę ir pasiaukojimą, jungiu ją į šv. Mišių novena.

Motinos vardas _____ gyva/mirusi

Novenai aukoju _____

Vardas, pavardė _____

Adresas _____

Marian Fathers, 6336 So. Kilbourn Ave., Chicago, IL 60629

APYLINKAUS

x Kun. Viktoras Rimšelis, MIC, Marijonų vienuolijos provincijolas, oficialiai vizitavęs Argentinos marijonus ir jų istaigas, patikrines jų darbus pastorijoje ir spaudoje, sekmadienį grįžo į Chicagą ir pradėjo eiti savo pareigas. Daugelis darbų jo laukia, nes Argentinoje išbuvo daugiau kaip mėnesį.

x „Dux Magnus“ operos tema pasikalbėjimas bus grįžęs „Margučio“ radijo programoje šio ketvirtadienio, gegužės 1 d., laidoje. Operai remti komiteto pirm. dr. Petras Kisielius ir vicepirm. Birutė Jasaitienė atsakinės į Petro Petručio keliamus klausimus.

x „Žynys“. Jungtinių Amerikos Valstybių LB Colorado apylinkės biuletenis, balandžio nr. 2, išėjo iš spaudos. Lietuviškai ir angliškai duodama plati informacija apie Lietuvos Bendruomenės ir paskirų lietuvių veiklą Colorado valstijoje.

x Cicero „Ateitis“ vyrų krepšinio komanda, kurios kapitonas yra Edis Šulaitis, gegužės 2 d. važiuojo į Hamiltoną ir dalyvavo 36 S. Amerikos Lietuvos sporto žaidynėse. Ji prieš mėnesį įvykusiose Vid. Vakarų sporto apygardos krepšinio varžybose laimėjo II vietą.

x Patikslinimas. Vakar dienos „Drauge“ po nuotrauka klaidingai parašyta, kad M. Macevičienė uždega žvakę prie Velykų stalo, o turėjo būti: „M. Macevičienė uždega žvakę už mirusių Lietuvos Fondo suvažiavimė“.

x A.a. dail. Broniaus Murino atminimui dailininko žmona Praurimė Murininė Čiurlionio Galerijai paaukojo 300 dol. Čiurlionio Galerijos valdyba su pagarba prisimenama dail. Muriną ir nuosirdžiai dėkoja jo žmonai už tokią didelę auką.

x Juozas Vieraitis atliks vestuvinio kvieslio rolę „Dainavos“ ansamblio statomo veikalo „Lietuviškos vestuvės“ spektaklyje, kuris įvyks gegužės 11 d. 3 val. popiet Marijos aukšt. mokyklos salėje. Ansambliui talkininkaus „Spindulio“ taut. šokių vietas. Bilietai gaunami „Gifts International“ — Vaznelių krautuvėje — 2501 W. 71st St. Tel. 471-1424.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
Kasdien 9-6 val. vak.
Šeštadieniai ir vakarais pagal susitarimą

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
(Lithuanian Plaza Court)
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 2-8 val. vak.
Šeštadienį 9 v.r. iki 1 v.p.p.

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
1000 Jorie Blvd., Suite 364
Oak Brook, IL 60521
Tel. Ofc. 325-3157
Tel. Rez. 325-6562
Valandos pagal susitarimą

x Vaclovas Kleiza, Lietuvos generalinis konsulas, praėjusį penktadienį dalyvavo tarptautiniame studentų pobūvyje Columbia kolegijoje.

x Juozas Masilionis, ilgametis mokytojas ir aukšt. liuanistinės mokyklos direktorius, savo neseniai išleistas „Lietuvių kalbos sintaksės“ sutikimo vakaronėje gegužės 16 d., penktadienį, 7:30 v.v. pasidalins įspūdišiais apie sintaksės mokymą mokyklose ir jos parąšymą. Kviečiami liuanistai ir nelituanistai, mokytojai ir nemokytojai, ypač tų draugijų nariai, kuriose autorius daug dirba.

x Arvydas Žygas praėjusį ketvirtadienį, balandžio 24 d., supažindino Concordia kolegijos River Forest, Ill., studentus su Lietuva, parodydamas skaidres ir apibūdinamas mūsų tautos istoriją, papročius, kalbą ir dabartines kovas su okupantu. Kvietimas kalbėti apie Lietuvą šioje kolegijoje atėjo per Lietuvos generalinį konsulatą Chicagoje.

x Šv. Kryžiaus ligoninė pagerbė savo tarnautojus, išdirbusius nuo 55 iki 5 metų. 55 metus dirbo ses. M. Ambrose ir ses. Bernice Emily, 50 metų — ses. M. Julia, 40 metų — ses. Lorenza, 30 metų — Edith Malonis, 25 metų — Regina Gaigalienė (pasitraukė į pensiją), 20 metų — dr. Emilija Brizgienė ir dr. Aldona Juozevičienė, 15 metų — Bronė Merenholcienė, Aldona Rauchienė, Barbara Sidlauskienė, 10 metų — Rasa Aleksūnas, Stepana Degutis, Manja Derencius, Lucy Navickas, Rita Riškus, Elena Zubrickienė, 5 metų — Ann Atkočiūnas, Greta Babarskis, Alicia Balnius, Monica Balsys, Nancy Brazaitis, Regina Didžbalis, Michael Kulikauskas, Jean Martinukas, Sh. Ozkielunas, R. Shimonis.

x Austra Puzinas, San Mateo, Ca., atsiuntė 20 dol. auką „Draugo“ stiprinimui, pratęsė prenumeratą 1986 metams su priedu: „auka dienašio palaikymui. Su nuosirdžia pagarba“. A. Puziną skelbiame garbės prenumerate, o už mielą auką labai dėkojame.

x Illinois lietuvių gydytojų draugijos pavasario baliaus įvykis š.m. gegužės mėn. 18 d. 4 val. po pietų Old Oak Country Club (Lieponių) 143 St. ir Parker Rd., Lockport, Ill. Kvietiami gydytojai ir jų draugai. Dėl informacijų skambinti: Elenutei Razmienėi tel. 815-727-1196 arba Vandai Kaunienei tel. 312-652-9458.

x Skaidrės apie Kiniją bus rodomos Jaunimo centro apatinėje salėje penktadienį — gegužės mėn. 2 dieną, 7:30 val. vakare. Paaiškinimai angliškai su lietuviškais vertimais. Kvietiami visus — American Travel Service Bureau.

x „Prieš bet kur užsakanant paminklą, aplankykite St. Casimir Memorials, 3914 W. 111th St. Turime didelį pasirinkimą, matysite grąnito spalvą, dydį ir t.t. Taip pat padarome paminklus mūsų dirbtuvėje pagal jūsų pageidavimą — brėžinius. Visada prieš statant ir kapines, jūs apžiūrėsite ir įsitikinsite, kad paminklas padarytas, kaip Jūs buvo pageidautas. Savininkai Lilia ir Vilimas Nelsonai, 445-6959.

x Nuperkame automobilius ir kitus daiktus gyvenantiems Lietuvoje ir padame sutvarkyti palikimus. Kreiptis į American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 312 238-9787.

x Elena Šniokaitė, ilgesni laiką gyvenusi Argentinoje, o dabar įsikūrusi Chicagoje, įstojo į Susivienijimą Lietuvių Amerikoje ir tuoj pat įsijungė į komitetą, kuris rengia šios organizacijos šimtmečiui paminėti seimą. Šis seimas birželio 30 — liepos 3 dienomis Essex viešbutyje Chicago centre.

x Chicago vidurinėsios Civic teatre gegužės 31 New Opera Company stato Dariaus Lapinsko operą „Dux Magnus“. Bilietai gaunami Vaznelių parduotuvėje.

x Stasė Jakubonienė, Chicago, Ill., parėmė „Draugą“ 22 dol. auka ir pratęsė jo prenumeratą 1986 metams. S. Jakubonienė skelbiame garbės prenumerate, o už paramą savai spaudai labai dėkojame.

x Racine Lietuvių moterų klubas, Racine, Wisc., per kasininkę Idą Tamulienę atsiuntė „Draugui“ 25 dol. auką. Nuosirdus aciū už mielą auką.

x Algis ir Kristina Norkai, Willowbrook, Ill., su prenumeratos pratęsimu atsiuntė ir 20 dol. auką. A. ir K. Norkus skelbiame garbės prenumerate, o už rėmimą lietuviško žodžio tariame nuosirdus aciū.

x Detroito, Mich., Tautų fondo atstovybė per mūsų bendrabarį S. Garliauską atsiuntė 20 dol. „Draugui“ auką už gerą informaciją Detroito žinių skyriuje. Labai aciū.

x „JAV LB Providence apylinkė, norėdama parenti jūsų darbą, siunčia jums 15 dol. auką“. Pasirašė Aldona Kairienė, išdirninė. Labai aciū už paramą savai spaudai.

x Gerbiama redakcija ir administracija, įvertindami jūsų darbą siunčiame 50 dol. auką. Pasirašė LB Baltimorės apylinkės išdirnininkas Albinas Prascus. „Draugo“ adm. dėkoja visiems apylinkės nariams už „gražią paramą“.

x Dr. M. Ramūnienė, Ottawa, Kanada, mūsų garbės prenumerate, atsiuntė „Draugo“ paramai visą šimtį. Nuosirdus aciū už mielą auką.

x P. Petrėnas, Sudbury, Ont., Kanada, su prenumeratos pratęsimu mokėsiu atsiuntė ir 27 dol. lietuviško žodžio stiprinimui. P. Petrėną skelbiame garbės prenumerate, o už mielą auką labai dėkojame.

x Marcella J. Aleksis, Waterbury, Ct., senosios lietuvių kartos veikėja, pratęsė „Draugo“ prenumeratą, pridėjo 22 dol. auką su priedu: „Ilgiausių metų gražiajai, brangiajai lietuvių kalbai“. M.J. Aleksis skelbiame garbės prenumerate, o už mielą auką ir gražius žodžius labai dėkojame.

x A. Paulauskas, Hemet, Cal., su prenumeratos pratęsimu atsiuntė ir 25 dol. dienašio paramai. A. Paulauską skelbiame garbės prenumerate, o už auką labai dėkojame.

x Stasė Prekerienė, San José, Cal., parėmė dienašį 22 dol. auka ir pratęsė prenumeratą 1986 metams. St. Prekerienę skelbiame garbės prenumerate, o už auką labai dėkojame.

x Pranas Mažrimas, Chicago, Ill., pratęsdamas „Draugo“ prenumeratą, pridėjo ir 22 dol. jo paramai. P. Mažrimą įrašome į garbės prenumerateorių sąrašą, o už palaikymą savo spaudos labai dėkojame.

Redaguoja J. Placas. Medžiagą siūsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Žvaigždutė

Išleistas Lietuvos Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

Dainuoja Darius Girėno liuanistinės mokyklos mokinės. Nuotr. Gintaro Plačo

LIŪDNAS MINĖJIMAS

Man Vasario Šešioliktosios minėjimas patiko, bet buvo labai liūdna. Aš esu lietuvis, man labai skauda širdį, kad Lietuva yra okupuota. Man liūdna, kad Lietuva taip labai išvarginta.

Man labai patiko dainavimas. Vienos dainos mane atgaivina, kitos nutiekia liūdnai. Visi vaikai labai gražiai dainuoja.

Tautiniai šokiai buvo gražūs. Man labai patinka „Gyvataras“. Visi vaikai gražiai šoko.

Nors programa buvo graži, bet kol kas šis Vasario Šešioliktosios minėjimas buvo liūdna. Reikia neužmiršti, kad ne visada taip bus. Vieną dieną Lietuva atgaus nepriklausomybę, tada mes visi džiaugsimės jos laisvę.

Gintas Grabauskas, Marquette Parko lit. m-los 8 sk. mokinys

MANO NUOTYKIAI SU KESTUČIAI

Anksti rytą atsukėlus, pradėjau kelionę į Trakus, kad ten susitikčiau svarbų žmogų. Jis buvo labai žinomas Lietuvoje, nes jis valdė vakarinę Lietuvos dalį. Jei dar neatsėjote, jo vardas yra Kestutis, o jo žmona Birutė. Ji buvo graži vaidilutė. Ji nenorėjo tekėti, nes buvo pasižadėjusi saugoti šventą ugnį. Bet Kestutis prieš jos norą parsivežė ją į Trakus.

Atėjusi į pili, nustebau pilies gražumu. Sienos buvo apaugusios vynuogėmis ir gėlėmis. Tokieji buvo pabarsytas gražiausias gintaras, kurių niekas dar nematė. Žinoma, čia nebuvo jo tikrų namų pilis, bet tik vasarvietė. Kestutis mane pasitiko apsiungęs auksiniais drabužiais. Su juo buvo keli kareiviai.

SVARBU TĖVELIAMS

Kad jūs esate geri, mandagūs ir paklusnūs, turite būti dėkingi tėveliams, kad jus gražiai išauklėjo. Auklėjimas yra labai svarbus šeimoje. Yra žmonių, kurie savo mokslą pasventė auklėjimo reikalams. Jie skaito paskaitas, rašo straipsnius ir spauda ir kitokiais būdais pataria tėveliams, kurie mažiau žino apie auklėjimą.

Amerikos Lietuvių Montessori draugija leidžia leidinį, pavadinimą „Mūsų vaikas“. ALB Švietimo taryba rūpinasi, kad visos lietuvių šeimos skaitytų tą leidinį. Taigi, kas dar neskaito, galėtų parašyti redaktorei S. Vaišvilienėi laiškutį (3704 W. 68th Str., Chicago, IL 60629), ji suteiks visas informacijas. Auklėjimo darbą reikia pradėti nuo pačių mažiausių. Lietuvių patarlė sako: „Lenk medį kol jaunas“.

Red.

Jonas Minelga

GALVOSŪKIS NR. 144

TRIUŠIS

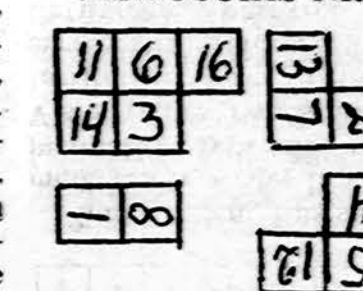
Gaudžia žaliuos pušys. Jau pavasarėlis! — Rimai, Guoda, triušis! Saukia Ginta-ėlis.

— Triušį ilgaausi, Kad gražesnis būtum, Kai burnytę prausi, Prausk ją mulo putom!

— Ką? Man praustis reikia? — Taip! — juokauja Rimas. — Ne triušukam, vaike, Tavo patarimas.

Nuliuokėjo triušis Pievele į krūmus. Tik skarotos pušys Žino triušio rūmus.

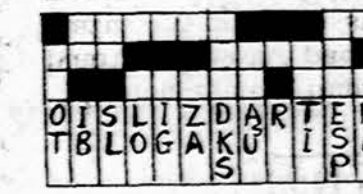
GALVOSŪKIS NR. 141

Žemiau matote nuotrauką 4 įvairias figūras, paralytas į mažus kvadratėlius su skaitmenimis. Nusipieskite tokias pat figūras ant storesnio popieriaus ir mėginkite dėstyti ant didesnio kvadrato taip, kad 4 mažų kvadratėlių skaitmenis sudėtų, skersai, išilgai ir įstrižai gautume sumą 34.

(10 taškų)

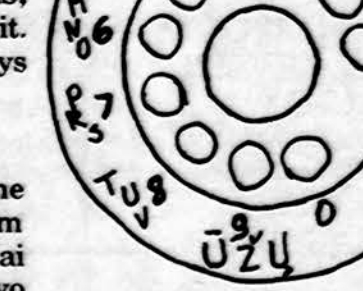
GALVOSŪKIS NR. 142

(Žiūrėkite langelius su raidėmis). Yra trys eilės langelių, o jų apacioje trys eilės raidžių. Visas raidės reikės įrašyti į langelius. Jei teisingai surašysite raides, gausite lietuvišką patarlę. Kaip daryti? Pirmoje eilėje yra vienas juodas langelis ir du balti. Į juodą nieko nerašykite, o į tuos du baltus reikės įrašyti O ir T. Tik turėsite nuspręsti, į kurį langelį kurią raidę rašysite. Į antros eilės du langelių įrašysite I ir B ir t.t. Sėkmės!

(10 taškų)

GALVOSŪKIS NR. 143

(Žiūrėkite piešinėlį). Čia matote sukamo telefono raidyną, o apacioje eilę skaitmenų. Kiekvienas skaitmuo reiškia raidę. Vietoje skaitmenų surašę raides gausite lietuvišką patarlę. Atrodė lengva, bet reikės pagalvoti, nes vienas skaitmuo vaizduoja tris raides pvz. 2 = ABC. Reikės iš tų trijų raidžių pasirinkti tinkamą. Štai iš šių žodžių sakinyje I. 847227. II. 6859982. III. 6. IV. 84729. V. 458682. VI. 6359982.

(10 taškų)

GALVOSŪKIS NR. 145

Ką žinai apie Amerikos valdžią, prezidentus? Patikrines savo žinias pasakyk, kuris iš visų Amerikos prezidentų pirmasis atliko kelionę po vandeniu, t.y. povandeniniame (submarine) laive? (5 taškai)

GALVOSŪKIO NR. 121 ATSAKYMAS

Šių dienų mokslininkai daugiau skiria dėmesio erdvei, negu žemei. Vandenynei tėbra dar paslaptį. Nežinoma, kada tos paslaptys bus išaiškintos. Mes nežinome vandenyne amžius. Kai žemė formavosi, vandenyne dar nebuvo. Kiek iki šiol iširta, iki 12,000 pėdų gylio vandenyne dugnas yra minkštas, susidarys iš plonų kalkėtu skelėtu jūros gyvams mirštant. Gilų vandenyne (4 mylių ir giliau) dugnas yra sudarys ir rudos spalvos dumblis, kuriame yra vandens gyvių plonų skelėtu, augalų liekanų ir ugnikalnių pelenų. Gilumas matuojamas garso bangomis. Garso bangos siunčiamos gilyn, jos atsimušusios į dugną grįžta atgal. Laikas padauginamas iš bangų greičio ir padalinama iš dviejų. Didžiojo vandenyne vidutinis gylis yra 14,048 pėdos. Indijos vandenyne — 13,002. Atlanto — 12,880. Baltijos jūros — 180 pėdų. Atskiros giliausios vietos yra: Didžiamame vandenyne ties Guam /35,400 pėdų. Atlanto vandenyne tie Puerto Rico 30,246 pėdos. Hudsono įlankos — 600 pėdų.

GALVOSŪKIS NR. 122 ATSAKYMAS

Paukščiai: nr. 2,3,5,9 11,12. Žuvis: nr. 1,4,6,7,8,10.

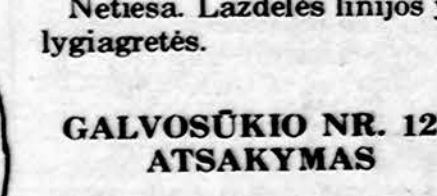
GALVOSŪKIS NR. 123 ATSAKYMAS

Netiesia. Lazdelės linijos yra lygiagrečios.

GALVOSŪKIO NR. 124 ATSAKYMAS

Žiūrėkite piešinį.

GALVOSŪKIO NR. 125 ATSAKYMAS

Paukštis ROBIN. Lietuviškai vadinamas: Liepsnelė, Raudongurklė.

(10 taškų)